

185-186

I
101795

BLIOTECA

PENTRU TOȚI

ALECSANDRI

Mărgăritărele

1852—1862

CU PREFATĂ de I. BIANU

EDITURA LIBRARIEI

LEON ALCALAY

BUCUREȘCI, Calea Victoriei, 37.

Legat I leu.

www.dacoromanica.ro

Broșat 60 bani.

"BIBLIOTECA PENTRU TOȚI"

— LITERE, ARTE, ȘTIINȚE —

FIE-CARE NUMER **30 bani**

Au apărut:

- 1 **Anderson, Povești alese**, cu portret.
- 2 **Marian, Păserile noastre și legendele lor.**
- 3 **Mihail Zamfirescu, Cântec și plângeră.**
- 4/5 **Herbert Spencer, Despre educație.**
- 6 **A. Vlahuță, Icoane șterse**, cu portret.
- 7 **Carmen Sylva, De prin veacuri, I.**
- 8 **Michelet, România, Roma, Piza etc.**
- 9 **Lee Bachelin, Castelul Peleş.**
- 10 **T. Maiorescu, Nuvele și schițe.**
- 11 **Andrei Theuriet, Din Tinerețe, etc.**
- 12 **M. Demetrescu, Nuvele.**
- 13 **Duiliu Zamfirescu, Nuvele, Romane.**
- 14 **Wilkins, Antichitatea romană.**
- 15 **Gr. M. Alexandrescu, Proză și poezii.**
- 16 **Anton Pann, Povestea vorbi, vol. I.**
- 17 **D-na Colomb, Isto ioare.**
- 18 **Dumitru Teleor, Schițe umoristice.**
- 19 **Alfred de Musset, La ce visează Fetele.**
- 20 **Bolintineanu D., Legende istorice.**
- 21 **Genevraye, Ombra, roman.**
- 22 **Maistre Xavier, Călătoria împrejurul odăii**
- 23/24 **P. Bănățeanu, Din viața meseriașilor.**
- 25 **Anton Pann, Povestea vorbi, vol. II.**
- 26 **Biografiile oamenilor celebri.**
- 27 **Mahaffy, Antichitatea greacă.**
- 28/33 **Creangă, Opere complete.**
- 34 **Ionescu-Gion, Istorie.**
- 35 **Dumitru Stăncescu, La gura sobei.**
- 36 **Povești de Crăciun.**
- 37 **Radu D. Rosetti, Proze și Epigrame.**
- 38 **Goethe, Werther, roman.**
- 39 **Anton Pann, Povestea vorbi, III (ultim.)**
- 40 **Carmen Sylva, De prin veacuri, II (ultim.)**
- 41 **Huxley, Noțiuni asupra științelor**
- 42 **Depărățeanu, Doruri și amoruri.**
- 43/44 **Adamescu, Modele de discursuri române**
- 45 **Depărățeanu, Doruri și amoruri.**
- 46 **Dr. Urechiă, Dușmani nostri.**

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI

ALECSANDRI

Mărgăritărele

1852—1862

BUCUREȘTI

EDITURA LIBRĂRIEI LEON ALCALAY

No. 37. — CALEA VICTORIEI. — No. 37.

(SUB HOTEL BULEVARD)

Înstitutul de arte grafice „Eminescu“
BULEVARDUL ELISABETA, 6.

Sacrimile isvorite dintr'un suflet simțitor,
Precum roua dimineții, se înalță 'n tăinic nor,

Și se duc de se revarsă pe al Domnului altar
În odoare prețioase, în ceresc mărgăritar.

PREFAȚĂ

Scrierile lui Alecsandri nu au fost până acum publicate într'o edițiune poporală; din această cauză ele au fost cunoscute mai mult de clasa mai cultă și mai bogată a neamului nostru.

În massa cea mare a poporului, între modeștii lui știutori de carte, între preoți și învățători, între ostași și săteni Alecsandri este cunoscut mai mult din nume: numai puține din scrierile lui sînt cunoscute mai ales de prin cărțile de cetire ale școalelor primare.

Cel puțin acum, când a unsprezecea toamnă își cerne frunzele veștede și acopere cu ele mormîntul de la Mircești, în care se odihnesc rămășițele pămîntești ale dulcelui cîntăreț al Românilor, a sosit timpul ca scrierile marelui nostru poet național să fie publicate într'o ediție poporală, care să poată ușor străbate până la cei mai modești dar și cei mai numeroși cetitori români.

„Biblioteca pentru toți^d,” trecută în editura librăriei Leon Alcalay, își reîncepe întrerupta ei dezvoltare prin publicarea scrierilor lui Alecsandri în broșuri. Fie-care broșură cuprinde o singură scriere saă mai multe de același fel.

*

Sub nume de „Mărgăritărele” a adunat Alecsandri 46 poesii scrise de el între anii 1848 și 1862 de cuprins foarte deosebit.

Pe lângă glasul dulce de fluer al „Doînelor”, în care sînt cîntate multe dintre ele, aici Poetul ne face să ne cutremurăm cu sunetul pătrunzător de trîmbiță al odei eroice și patriotice și al marelui legende istorice.

Aici întîlnim „Deșteptarea României” de la 1848, „Anul 1855”, „Moldova la 1857”, „Hora Unirii”, în care Marele Poet exprimă cu înălțătoare energie emoțiunile deșteptării neamului românesc; alături de ele găsim „Seguidila”, „El R'baa cîntic arăpesc”, doîni, „Stelele”, „Cîntice de lume”, „Gondola trece” și alte compunerî ușoare și vesele.

Marea legendă eroică și alegorică „Sentinela romană”, scrisă în frămîntările înălțătoare dela 1848, legenda superstițioasă „Biserica risipită” și cea istorică „Visul lui Petru Rareș”, stau alături de dragălașa și jalnica „Înșiră - te

mărgărite“, sora bună și atât de asemenea cu „Mărioara Florioara“ dintre „Doine“.

În „Mărgăritărele“ Alecsandri face să vibreze pe lira lui coardele eroice și patriotice, din care mai târziu va scoate alte multe cântece, întrupând într'însele emoțiunile mari ale neamului nostru.

I. Bianu.

Noembrie, 1900.

I

DEȘTEPTAREA ROMANIEI

1848

Voi ce stați în adormire, voi ce stați în nemișcare,
N'auziți prin somnul vostru acel glas triumfător,
Ce se 'nalță pân' la ceruri din a lumii deșteptare,
Ca o lungă salutare
Cătr'un falnic viitor ?

Nu simțiți inima voastră că tresare și se bate?
Nu simțiți în peptul vostru un dor sfânt și românesc
La cel glas de înviere, la cel glas de libertate
Ce pătrunde și răsbate
Orî-ce suflet omenesc ?

Eată lumea se deșteaptă din adîncă-î letargie !
Ea pășește cu pas mare cătr'un țel de mult dorit.
Ah ! treziți-vă ca dînsa, frații mei de Românie !
Toți sculați cu bărbăție,
Ziua vîleții a sosit !

Libertatea 'n fața lumii a aprins un mindru soare,
Ș'acum neamurile toate cătră dînsul ațintesc
Ca un cărd de vulturi ageri ce cū-aripi mîntuitoare
Se cerc vesel ca să sboare
Către soarele ceresc !

Numai tu, popor Române, să zaci vecinic în orbire ?
Numai tu să fii nevrednic de-acest timp reformat ?
Numai tu să nu iei parte la obșteasca înfrățire.
La obșteasca fericire,
La obștescul viitor ?

Până când să creadă lumea, o, copii de Românie !
C'orî ce dor de libertate a perit, s'a stins din voi ?
Până când să ne tot plece cruda, oarba tiranie
 Și la caru-l de trufie
 Să ne 'njuge ca pe boi !

Până cînd în țeara noastră tot streinul să domnească ?
Nu sunteți sătui de rele, n'ați avut destui stăpâni ?
La arme, viteji, la arme, faceți lumea să privească
 Pe câmpia românească
 Cete mîndre de români !

Sculați frați de-același nume, eată timpul de frăție !
Peste Molna, peste Milcov, peste Prut, peste Carpați
Aruncați brațele voastre cû-o puternică mîndrie
 Și de-acum pe vecînicie !
 Cu toți mînile vă dați !

Ha! copii de-același sânge ! ha! cu toți într'o unire
Libertate-acum saû moarte să cătăm, să dobîndim.
Pas, Români, lumea ne vede. . Pentru-a patriei iubire
 Pentru-a mamei desrobire
 Viața noastră să jertfim !

Fericit acel ce calcă tirauia sub picioare !
Care vede 'n a lui țeară libertatea re'nviind.
Fericit, măreț acela care sub un falnic soare
Pentru Patria sa moare,
Nemurire dobândind.

II

SENTINELA ROMANĂ

POEM ISTORIC

I

Românul nu pere

Din vârful Carpaților,
Din desimea brazilor,
Răpezit-am ochii mei
Ca doi vulturi sprintenei.
Pe cea vale adâncită
Și cu flori acoperită,
Ce se 'ntinde ca o ceață
Pân' în Dunărea măreață

Și de-acolo 'n depărtare
Păn' în Nistru, păn' în Mare
Ear pe cel amar pustîl,
Cu vëzutul ce 'ntîlnîl?
Întîlnîl viteaz oștean,
Purtând semne de Roman,
Falnic, tare ca un leu,
Și cu chip frumos de zeu.
Brațn-î stîng erà 'ncordat
Șub un scut de fier săpat
Ce ca soarele sorîă,
Și pe care se zărlă
O lupoalcă argintie
Ce păreă a fi chîlar vie,
Și sub feară doî copîl
Ce păreaă a fi chîlar viî.
Mâna-î dreaptă țînea pală.
Îar pe cap purtă cu fală
Coîf de aur lucitor,
Ca un zeu nemuritor.

Cel viteaz eră călare
Pe-un cal alb în nemișcare.
Și, ca dînsul, neclintit
Sta privind spre răsărit.
Numai ochîl sîl mișcă,
Vulturește-î alergă

Pe cea zare ceîuşie,
Lungă. taînică, pustie,
Unde ca prin vis trecând,
S'auzîă din cînd în cînd
Vuet surd, grozave şoapte.
Ce venîău din mîiază-noapte,
Sgomot lung, înăduşit
Ce venîă din Răsărit.

Earba nu se clătină,
Frunza nu se legănă.
Pasărea la munţi sbură,
Feara 'n codri tremură,
Căci prin lumea spălmîntată,
În uîmire cufundată,
Treceaă recî flori de moarte
Presimţiri de rele soarte!
Ear pe cer un vultur mare
Făcînd cercuri de sburare,
Se vedea plutind cu fală,
Şi 'n rotirea-î triumfală
Țintîă ochîul său măreț
Pe viteazul călăreț.

— „Cine eşti? de unde eşti?
„Pe la noi ce rătăcești?

— „Sînt Roman și sînt oștean
„De-a 'mpăratului Traian !
„Maica Roma cea bătrână
„Mî-a pus arma asta 'n mână
„Și mî-a zis cu glasul său:
„Fiul meu, alesul meu !
„Tu din toți ai mei copii
„Cel mai tare 'n viteji !
„Mergi în Dacia, grăbește,
„Pe barbari de-î risipește,
„Ș'apoi vecinic priveghează
„Sentinelă mult vitează,
„Și te-aține la hotare
„Că s'aud în depărtare
„Răsunând dușmane pasuri,
„Menințând barbare glasuri...”

„Venit-am și am învins !
„Pe barbari pe toți i-am stins,
„Și pe țermurile lor
„Acum, domn stăpînitor,
„Aștept oardele avane,
„Aștept limbile dușmane
„Care vin din răsărit
„Ca potop nemărginit
„Să cuprindă, să înnece
„Tot pămîntul unde-or trece !”

— „O, viteze neferice,
„Ai să perî în câmpî aice !“

— „Eû să per? eû? .. nicî-odată !
„Vie-o lume încruntată,
„Vie valurî marî de foc...
„Nicî că m'or clintî din loc.
„Tot ce-î verde s'a uscà,
„Rîurile vor secà,
„Şi pustiul tot mereû
„S'a lăţi 'mpregîurul meû.
„Dar eû vecînic în picioare
„Pintre valurî arzătoare
„Voiû luptă, lupta-voiû foarte
„Făr' a fi atins de moarte,
„Căci Român sint în putere,
„Şi *Românu 'n vecî nu pere*“!

II.

Apa trece petrele rêmân.

Abîe zîce, şi de-odată
Fulgeră 'n cer o săgcată,
Vîjie, vine, loveşte
Scutul care zingheneşte

Ș'o respinge-o svirle jos
Ca pe-un șerpe veninos.
După dînsa 'n depărtare,
Colo 'n fund, în fund la zare,
Se ivește-un negru nor
Plin de sgomot sunător,
Ca tot vine, ce tot crește
Și pe câmpuri se lățește
Cât e zare de zărit
Între Nord și Răsărit !

— Sentinelă priveghează,
Norul crunt înaintează
Sentinelă, te arată,
Norul crunt se sparge !.. Eată !
Eată oardele avane,
Eată limbile dușmane
De Gepizi și de Bulgari,
De Lombarzi și de Avari !
Vin și Hunii, vin și Goții,
Vin potop, potop cu toți !
Pe cai iuți ca rîndunele,
Fără frie, fără șele,
Cai sirepi ce fug ca vîntul
De cutremură pămîntul !
Mulți sînt ca nisipul mării,
Mulți ca ghearele muștrărei

Într'un suflet păcătos,
Într'un cuget sângeros !..
Săi, Române, pe omor,
Fă-te fulger răsbitor,
Fă-te Dunăre turbată,
Fă-te soartă ne'mpăcată,
Căci potopul, eată-l vine
Și-î amar, amar de tine !

— Vie !..

Ca o stâncă naltă
Ce din vîrf de munte saltă,
Tună, se rostogolește,
Cade, rumpe și sdrobește
Codrii vechi din a sa cale
Păn' în fund, în fund devale ;
Astfel crunt ostașul meu
Își isbește calul său
Peste codrii mișcători
De Barbari năvălitori.
El îi sparge și-î răsbește,
Snopuri, snopuri îi cosește
Și-î înfrânge, și-î respinge,
Și-î alungă, și-î învinge !
Calu-î turbă, mușcă, sare,
Nechezind cu înfocare,

Calcă trupuri sub picioare,
Sfarmă arme sunătoare
Și cu greu în sânge 'noată.
Și mereu se 'ndeasă 'n gloată.

Crunt război, privire cruntă !
Fiul Romei se încruută...
Fulgeri es din ochii săi !
Fulgeră mi de scântei
Dintr'a armelor ciocniri
Și lucioase zingheniri.
Sbor topoarele-aruncate,
Sbirnăe-arcele 'ncordate
Și săgețile ușoare
Nourează mîndrul soare.
Caii saltă și nechează,
Lupta urlă, se 'ncleștează
Și barbarii toți grămadă
Morței crude se dau pradă !
Zece cad, o sută mor,
Sute vin în locul lor !
Mi întregi se risipesc,
Alte mi în loc sosesc !
Dar viteazul cî-a sa pală
Face drum pîntre năvală,
Și pătrunde prin săgeți,
Că-î Român cu șapte vieți !

În zadar hidra turbează,
Trupu-I groaznic încordează,
Geme, urlă și crâșnește.
Și 'mpregiur se 'ncolăcește.
Fiul Romei se aprinde,
Hidra 'n mâni-I o cuprinde
Ș'o sugrumă, și o sfarmă,
Ș'o învinge, și o darmă !..
Fug Gepiziî, fug Bulgariî,
Și Lombarziî și Avariî ;
Fug și Huniî, fug și Goțiî,
Fug potop, potop cu toțiî
Și se duc, se duc ca vîntul
Asurzînd întreg pămîntul
De-a lor urlete barbare,
De-a lor vaete amare !

III.

Roma, Roma nu măi este

Unde-s oardele avane !
Unde-s limbele dușmane ?
Aū perit s'aū stins din față,
Precum toamna 'n dimineată
Se topesc, se sting la soare
Negurile-otrăvitoare !

Cu ce vifor de urgie
Năvăliră 'n Românie !
Cum veniră de turbați
Ca bălauri încruntați.
Cu o falcă 'n cerul sfânt
Și cu alta pe pământ !
Dar s'a dus cum n'aū venit
În pustiul lor cumplit,
Părăsind în urma lor
Câmpul luptei de omor !
Lat e câmpul celei lupte,
Lat și plin de arme rupte,
Plin de trupuri fărămate
Care zac grămezii culcate,
Plin de sânge ce-l pătează
Și văzduhul aburează !

Unde sînt atâtea vieți,
Unde-s ochii îndrăzneți ?
Moartea rece le-a cuprins,
Într'o clipă ea le-a stins,
Și pe câmpul cel de moarte,
Çrunt locaș de rele soarte.
S'a lăsat acum de-odată
O tăcere 'nfrișoșată !
Numai când, din vreme 'n vreme,
Se aude-un glas ce geme,

O jălire 'ntristătoare,
Un suspin de om ce moare,
Său nechezul dureros
Unui cal răsturnat jos,
Care cheamă ne 'ncetat
Pe stăpănu-i jos culcat.

Soarele își schimbă locul
Și apune roș ca focul,
Întinzând pe cea 'câmpie
O văpseală purpurie
Ca un sângeros vesmînt
Peste-un lung și trist mormînt !
Ear în naltul cerului,
De-asupra mormîntului,
Țipă vulturul cu fală,
Și 'n rotirea-i triumfală
Încunună cū-al său sbor
Pe viteazu 'nvingător.

Să trăești ostaș romane.
Stîlp al lumei apusane !
Tu cu peptu-ți al oprit
Valul crunt de răsărit.
Și cu brațul tău armat
Pasul soartei l'ai schimbat !

Dar ce zic !.. un fior rece
Pintre-a lumii vine trece,
Căci de-odat' un glas prin lume ,
Fără seamăn, fără nume,
Sună, duce-o neagră veste :
Roma, Roma nu mai este!..

Zis-a glasul, un răsunet
Lung răspunde ca un tunet,
Și a Romei vultur falnic
Căde, dând un țipăt jalnic !
Zis-a glasul, și cu jale,
Plângând soarta mumei sale,
Fiul Romei cel bătrâne
Scapă armele din mâne,
Pleacă fruntea și 'n durere
Moartea cheamă, moarte cere !

Eară calu-î frățior,
Nechezând încetișor,
Câmpul luptei părăsește
Și spre munți încet pornește,
Ducând lin și nesimțit
Pe stăpânul lui iubit...
El se duc în tristă cale
Și pe urma lor devale

Cade-o noapte 'ntunecoasă,
Noapte oarbă, fioroasă
Ca fundul pământului
Ca taîna mormintului
Și sub neagra sa aripă
Se șterg toate într'o clipă,
Cum se șterge de ușor
Visul cel amăgitor,
Și ca suvenirul sfînt
Celor care nu mai sînt !..

Munții Carpați. — 1848.

III
MOȚUL ȘI SECUIUL

SCENĂ DIN MUNȚII ARDEALULUI, 1848

MAGHIARUL

Moșule,
Măi hoșule !
Nu tot trage 'n carne vie,
Și mai trage 'n cea pustie.
Nu tot bate 'n peptul meu,
Că-î păcat de Dumnezeu !

ROMÂNUL

Puțule,
Secuțule !

Ce cați tu la noi în munte ?
Lance 'n coaste, bardă 'n frunte ?
Orî un plumb vrăjit în pept,
Să te duci în raiu de-a prept ?

MAGHIARUL

Moțule,
Măi hoțule !

Tu ești tare, eă sint tare ;
Bun e Dumnezeu și mare !
De te-aș prinde 'n mâna mea,
Zile tu n'ai mai avea.

ROMÂNUL

Puțule,
Secuțule !

Eă sint tare, tu ești tare.
Dar țî-e lauda prea mare !
De-al de tine, fătul meu,
Mulți viteji ucis-am eă,

MAGHIARUL

Moșule,
Măi hoșule !

Săi din munte, dă-te 'n vale
Ca să-mi mai scurtezi din cale.
În cea vale de-ai săltă,
Vai ș'amar de viața ta !

ROMÂNUL

Pușule,
Secușule !

Nici eu să robesc la tine,
Nici tu să robești la mine.
Vrei, nu vrei dintr'un cuvint ?
Că te sting de pe pământ !

MAGHIARUL

Moșule,
Măi hoșule !

Tu n'ai nume, tu n'ai țeară,
Asta-î patria Maghiară.
Tu să cade să-mi robești,
Căci tu om încă nu ești.

ROMÂNUL

Puțule,
Secuțule !

Na ! te du pe ceea lume,
Ca să afli de-al meu nume.
Spue-ți morții din mormint
De sint om sau de nu sint !

1848. — Brașov.

IV
VIS DE POET

Ea eră frumoasă. dulce 'ncântătoare
Ca o floare vie căzută din soare ;

Lumea 'namorată și de doruri plină
O slăvîă în taînă ca pe o regină,

Și pe când nici visul nu 'ndrăznîă, nici dorul
Până lângă dînsa să-și înalțe sborul,

Gingaș cu iubire, un poet fericit
Prin a lui cântare îndrăznită a zice :

— „Când privesc la tine, scumpa mea iubită,
„Ca o liră dulce inima-mă trezită

„Cântă și serbează bunurile vieții,
„Farmecul iubirei și a tinereții.

„Când privesc la tine, draga mea frumoasă,
„Rațul îmi deschide poarta-î radioasă.

„Și zăresc printr'însa plăful nemurirei
„Unde ne așteaptă îngerul iubirei.

„Atunci omenirea, viața de amaruri,
„Se îmbracă 'n ochi-mă cu plăcute daruri ;

„Patria-mă ascunde chinurile-î grele,
„De zîmbește vesel fericirei mele,

„Și tot ce încântă, tot ce dă uimire,
„Tot ce 'nalță omul la Dumnezeire

„Dragostea, virtutea, dulcea poezie
„Îmi șoptesc de-tine și mă'nchină ție !

„Ear când mult ferice, îmi aduc aminte ,
„Că'ntre-a noastre inimă sînt legături sfinte,

„Că tu, inger dulce, tu, minune vie,
„Al venit din ceruri ca să te dai mie !

„C'al tău sîn ferbinte bate pentru mine,
„C'a ta frumusețe este al meu bine...

„O, atunci, iubită, sufletu-mă s'aprinde,
„Nobilă mîndrie vine de-l cuprinde,

„Și simt că el numai e menit pe lume
„De a fi altarul scumpului tău nume !“

Ast-fel la picioare-î poetul cântă,
Ear ea, vërsând lacrimi, blând îl ascultă,

Și 'n a sa uîmire gingașă, adîncă,
Îl rugă, zîmbindu-î, să mai cînte încă :

— „Spune-mî ce minune, care scump odor
„Ar putea în lume să-î însufle dor ?

„Carè vis de aur s'a oprit din cale
„Ca să fie visul tinereții tale ?

„Vrei pe-aripa dalbă unui sprinten nor
„Cerul și pămîntul să-î alergî ușor ?

„Vrei s'anin pe frunte-î mărgăritărele,
„Salbe înșirate pe raze de stele ?

„Vrei tu la picioare-î lumea s'o închin ?
„Vrei să fii regina cerului senin ?

„Spune-mi ce minune dorești ca să nască
„Pentru-a ta plăcere, dragostea-mi cerească ?“

— „Dragul meu poete ! nu doresc odoare.
„Din a ta cunună vreă numai o floare.

„Acea floare scumpă dacă aș aveă.
„Altă 'mpodobire pe frunte n'aș vrea

„Și numai amorul care mă învie
„Ar întrece 'n mine falnica-mi mândrie !

„Tu ești visul gingaș ce din sborul său
„Varsă încântare sufletului meu.

„Tu-mi îndulcești viața, tu-mi șoptești din stele,
„Tu luminezi calea rugăciunii mele,

„Și în veci pe tine cu drag te gălesc
„În orî-ce îmi place, în orî-ce iubesc,

„Ș'o credință sfântă de la cer îmi vine
„Că în altă lume m'am iubit cu tine.

„O, mult îmi e scumpă închinarea ta,
„Căci, iubind, amorul tu știî a-l cântă,

„Și prin armonia dulcei tale lire
„Vom sbura 'mpreună către nemurire.

„O, pleac'a ta frunte pe inima mea
„De ascultă dorul ce șoptește 'n ea,

„Ș'apoî cântă lumii țeara mea slăvită,
„Cântă România și pe-a ta iubită !...“

Cine-ar putea crede că acest amor
A fost o părere, un vis trecător ?

Poetul visase, cum visez poeziî,
Florî de altă lume pe cărarea vieții.

Ear când la lumină ochii a deschis,
În ceruri sburase cerescul său vis !

— „O, vis a iubirei,” — zis’a el cu jale,
Simțind două lacrimi pe genele sale ! --

„Scumpă nălucire ! te întoarce ’n raiu,
„Mergi de înflorește pe cerescul plaiu,

„Căci un vis ca tine, așa de ferice
„A ’nflori nu poate pe pământ, aice !

V

BISERICA RISIPITA

LEGENDĂ

I.

Sus pe muntele Ceahlău,
Stă la pîndă Duhul rău
Și aruncă peste munți
Ochii săi șerplii și crunți,
Cu ochirea-î să zărească
Vre o pradă sufletească.
Dar de-odată el tresare,
Căci aude 'n depărtare
Glas de clopot chemător
Pintre munți răsunător,
Și cu groază el zărește
Pe câmpia ce 'nverzește

O biserică măreață
Strălucind albiu prin ceață
Lâng'a Bistriței verzii maluri
Ca un vas frumos pe valuri.

II.

Satan urlă, Satan sbeară,
Căci mai vede, vede eară
Șiruri albe de Român
De femei cu flori în mână,
Și copii și mândre fete,
Și flăcăi cu negre plete.
Coborînd ca lungă oaste
Pe-ale dealurilor coaste,
Răsbătând codri pustii,
Trecând peste ape vii,
Șerpuind prin văi adînci,
Sărind peste 'nalte stînci,
Și 'ndreptându-se în cale
La biserica din vale,
Unde clopotul sună
Și 'n văzduh se legănă

III.

Satan urlă, Satan țîce :
„Răpe-l-mă-voiă de-aice,

„Și în gheară de-o volă strînge,
„Limba 'n clopot o volă frînge.
„Vecînic ea să nu mai sune
„Ceasul crunt de rugăciune ! ..”
Și cum zice, în turbare,
De pe munte falnic sare,
Aripă negre întinzînd
Și cu ele 'ntunecînd
Șapte codri mari, cărunți,
Șapte sate, șapte munți!
El se 'nalță și se lasă
Pe clopotnița frumoasă,
Ca un vultur răpitor
Pe o lebadă în sbor.

IV.

Turnul geme 'n temelie
Ca de aspră vijelie.
Clopotul dogit răsună
Clătinat ca de furtună,
Și pe earbă vestejită
Cade crucea aurită.
Ear Satan grozav scrișnește,
Clopotul din turn smuncește
Și-l aruncă 'n depărtare
Peste Bistrița cea mare.

„Unde ești, Dumnezeu sfinte ?
„Unde ești, Doamne părinte ?
„De lași tu pe Duhul rău
„Să calce locașul tău ? “
Astfel munții staū privind,
Către ceruri glăsuind !

V.

Eară Bistrița vitează,
Apele-și înfuriează,
Vrînd cu zgomot să înece
Pe Satan în sînu-î rece.
Ea adună mări de apă
Și 'ntro clipă malul sapă,
Încât turnul de pe mal
Cade 'n aprigul ei val
Cu Satan ce se afundă
Ca un fulger într'o undă !
Apa saltă, clocotește,
Nicî că se mai limpezește !
Și de-atuncî în acel loc
Ea tot ferbe ca de foc,
Și adese orî s'aude
Resuflând gemete crude

VI

CANTICUL MARGARETEI

Fuzit-aî, frate, de un plaiû frumos
Care 'n veci răsună de cântări iubite ?
Unde se 'mpreună cerul luminos
Cu albastrul mării cei nemărginite ?
Acolo mî-e dorul, acolo mă vreû ;
Pe-ale tale brațe du-mă, dragul meu !

Unde vintul serîi, blând ca un suspin,
Leagănă 'n tăcere dalbe flori de aur ;

Unde pe-ale rodii salbe de rubin
 Flutură verdeața frunzelor de laur ;
 Acolo mî-e dorul acolo me vreî ;
 Pe-ale tale brațe du-mă, dragul meu !

Auzit-ai, frate, de acel Bosfor,
 Ce din valuri ese și s'aruncă 'n valuri ?
 Care oglindează ca prin vis ușor
 Taînice saraîuri și 'nverzite maluri ?
 Acolo mî-e dorul, acolo mă vreî ;
 Pe-ale tale brațe du-mă, dragul meu.

Unde călătorul vesel îngânat
 Doarine 'n legănarea lungelor caice
 Și în altă lume taînic deșteptat,
 Vede împlinirea viselor ferice ;
 Acolo mî-e dorul, acolo mă vreî ;
 Pe-ale tale brațe du-mă, dragul meu.

Auzit-ai, frate, de-un plaiu îngeresc,
 Unde înflorește scumpa nălucire ?
 Unde a iubirei dar dumnezeesc
 Ca cerescul suflet are nemurire ?
 Acolo mî-e dorul, acolo me vreî ;
 Pe-ale tale brațe du-mă, dragul meu.

Dar ce zic? Ah ! unde, unde este plaiu
Mai frumos, mai vesel, mai bun de iubire
Decât țeara noastră, dulcele-acest raiu,
Plin de încântare, plin de fericire ?

Acolo mî-e dorul, acolo me vreū ;
Lasă me aice să mor, dragul meu

VII

PASERICA MĂREI

De trei zile-acum pe mare,
Navigând fără 'ncetare,
Noi pământul n'am zărit !
Vîntul suflă și ne 'mpinge ;
Orizonul ne încinge
Ca un cerc nemărginit.

În ce parte se răpede,
Ochîl omului nu vede

Decât umede câmpii
Marea-î lată și adîncă !
Cine știe, mâne încă
De-om mai fi pîntre cei vil ?

Ziua trece, ziua scade
Și pe gânduri omul cade,
Suspînând incetișor.
Noaptea-aduce mîi de stele,
Omul trist privind la ele,
Vars'o lacrimă de dor.

Dar o păsărică vine
Prevestind țermuri vecine,
Liman vesel și deschis.
Pe catarg ea saltă, cântă,
Ne uîmește, ne încântă
Ș'apoî sboară ca un vis.

Într'un suflet cu simțire
Astfel glasul de iubire
Sună dulce 'ncântător,
Și din noaptea 'ntunecată
Îl trezește de-î arată
Mult fericite viitor.

Astfel glasul libertății
Va sună 'n ziua dreptății
Pentru beata țeara mea,
Și din umbrele durerii
Steaua mândr'a învierii
Răsări-va pentru ea !

VIII

FLOAREA OCEANULUI

Pe vârful aprig acestor maluri
O floare mică a resărit,
Și între ceruri și între valuri
E clătinată de vînt cumplit.

Naltă e stîncă, mare-ai adîncă !
Spumegă valul jos clocotind ;
Dar floricică sus, de pe stîncă,
Zîmbește vesel, la cer privind.

În zadar vîntul vrea să o sboare
Ca s'o arunce cruntului val ;
Ea își deschide inima 'n soare
Și 'nveselește aprigul mal.

Astfel, iubită, în a mea viață,
Scump suveniru-ți e neclintit ;
Și 'n veci revarsă a lui dulceață
În al meu suflet mult fericit !

Fie talazuri în astă lume !
El pe de-asupra sboară voios
Și se îngână cu al tău nume
Ca floarea mică cî-al ei miros

Biariț, — 1853.

IX
MUNTELE DE FOC

LEGENDĂ DIN MUNȚII APENINII

Pe cei munți pustii, selbatici
Din Lombardo-Veneție,
Unde noaptea în orgie
S'adun demonii lunatici,

Hoți de moarte doisprezece
Stău în rond sub vîntul rece
Care șueră și trece !

Focul cerului s'aprinde
Urmărit de groaznic tunet,
Și al munților resunet
Pintre văi adânci se 'ntinde.

Hoțul rid cu voie bună.
Șeful lor, purtând cunună,
Cântă astfel în furtună :

„Varsă 'n cupa mea de aur
„Vinul roș ce desfătează
„Și mă 'mbată, mă turbează
„Ca și sângele pe taur.

„Toarnă, drege tot aice,
„Și când eă *destul* voă zice
„Pe-al meă cap trăsnetul pice !

„Reți, voărici, până la moarte !
„În ceas vesel de plăcere
„Să uătăm oră-ce durere,
„Oră-ce chin a relei soarte.

„Beți, copii, toți după mine
„Și 'nchinați cupele pline
„L'a fulgerilor lumine!

„Vîntul bate cerul tună,
„Munții urlă, Satan ride,
„Îadul vesel se deschide
„Și cu noi cîntă 'mpreună

„Pe cînd lumea se 'ngrozește
„Omul brav benchetuește
„Ș'al lui suflet se 'ntărește!

„Tremure-se tot în lume
„Cât va ferbe sânge 'n mine!
„Facă-și cruce și se 'nchine
„Cel ce-aude de al meu nume!

„Eû sint brațul care frînge!
„Eû sint ochiul ce nu plînge!
„Eû sint gura ce bea sânge!

Abia zice și de-odată
Cade hoțul de pe munte,
Fulgerat, lovit în frunte
De a cerului săgeată!..

De-atunci miș de focurele,
Limbă de pară albăstrele,
Ard pe locurile-acele!

X

HOȚUL ȘI DOMNIȚA

Frunză verde de alună !
Trece voinicul pe lună
Și codrul voios resună.

Trece hoțul haulind,
Pe cărare coborînd,
Din frunziș mereu pocnind

Măi voînice, voînicele,
Îe-ți tăiușul de plăsele,
Pune mâna pe oțele,

Că se primblă pe potici
Treî desagi de irmilici
Și de galbinî venetici,

Ea în urmă-le călare,
Vine-o mîndră fată mare
Gătită pe măritare.

Ea-î mireasa unui Crai
Și se duce cu alai
Peste munte, peste plai.

Dar copila-î amărită
C'a să fie despărțită
De Moldova mult iubită.

Și în gândurile sale
Ea se roag'amar cu jale
Ca să-î eas'un zmeu în cale. .

Frunzuliță de brad mică !
Ese hoțul din potică,
Singur, vesel, fără frică,

Ș'apoi zice : „Cale bună !
„Unde mergeți împreună,
„Dragii mei, noaptea pe lună ?

„Decât la curtea crăească
„Mai bine 'n lunca hoțească
„Lâng'o inimă frățească.“

Frunză verde stejărel !
Hoțul pleacă sprintenel
Cu Domnița lângă el.

Earba crește 'n calea lor
Și Domița, scump odor,
Vesel calcă pe covor.

Dealul Doamnei

XI

CE GÂNDESCI, O! MARGARITA?

Ce gândești, o ! Margarită,
Când de visuri ești răpită
Într'al nopței mez senin,
Când din luna zîmbitoare
Vine-o rază călătoare
De se joacă pe-al tău sîn ?

Nu crezi tu, o ! Margarită,
C'acea rază fericită
Este gingașul meu dor.
Ce-î trimis din depărtare
Să-ți aduc'o sărutare
Dela bietul călător ?

Ș'atunci, dulce Margarită,
Nu te simți dușos ulmită
L'ale razei desmerdări ?
Și cū-o șoaptă de iubire
Nu trimiți a ta gândire
Să mă caute pe mări ?

Mult frumoasă Margarită !
Barca mea e rătăcită
Pe al mării val turbat.
Glas de moarte 'n aer trece
Și de-al morței fior rece
Sufletul mî-e tulburat !

O, dușoasă Margarită,
Dă-mi o lacrimă iubită
Într'acest minut amar,
Dorul meu în cer s'o sue,
Și, ferice, s'o depue
Pe al Domnului altar !

Canalul de Gibraltar. — 1 :

IA H T U L

Fericit e călătorul
Ce, purtat voios prin lume,
Își îngână viața, dorul,
Că-al iubitei dulce nume !
Sbori pe luciul viș al mării
Barcă mică, sprinteasă ;
Mergi în voia întâmplării
Ca o lebedă ușoară !

Del'a Patriei verzii maluri
Am plecat în țeri străine,
Și pe plajuri și pe valuri
Eu duc dorul ei cu mine.
Sbori pe luciul viii al mării...

Doru-mi plânge ! dar îndată .
Între cer și marea lină
O minune se arată
Ce durerea mi-o alină.
Sbori pe luciul viii al mării..

Cea minune strălucită
Poartă nume de o floare.
Ea-i frumoasa mea iubită,
A mea dulce iubitoare.
Sbori pe luciul viii al mării..

Ea-i comoara de plăcere,
Ea-i voioasa nălucire,
Ea-i cereasca mîngăiere,
Ce încânt'a mea simțire.
Sbori pe luciul viii al mării...

Orî şi unde eu voiû merge
Vecînic ea me însoţeşte.
Lacrima din ochi mi-o şterge,
Sufletul mi-l răcoreşte!
Sborî pe luciul viû al mării
Barcă mică. sprinteoară ;
Mergi în voia întîmplărei,
Ca o lebedă uşoară.

Cadicsa. — 1853.

XIII

O NOAPTE LA ALHAMBRA

În Alhambra strălucită
Mult vestită,
Unde sufletul uimit
Drăgălaș se desfătează
Și visează
La trecutul fericit ;

Pe o noapte 'nseninată
Și 'nstelată,
Eram singur admirând
Peste marmurile dalbe
Raze albe
Din luceferi lunecând,

Dulce-a nopților făclie
 Argintie
 În Alhambra deșteptă
 Miș de umbre nevăzute
 Și tăcute
 Ce pe rînd se arată,

Și trecând pîntre coloane,
 Prin saloane.
 Veniaș toate-a se 'nchină
 La frumoasa lor regină
 Ce'n lumină
 Taînic, 'lin se legănă.

Astă fantasmă gingașă,
 Drăgălașă
 Ca un zîmbet de copil,
 Eră falnica Sultană
 Africană,
 Fiică a lui Boabdil,

Linda-Raia, pentru care
 Mic și mare

Sufletul său ar fi dat,
Pe când dalba-î tinereță
 Și frumseță
Încântaă acest palat.

Acum Linda în tăcere,
 Cu durere
Se uita l'a ei surorî,
Și 'n a Leilor fântână
 A sa mână
Arunca plăpânde florî,

Eară umbrele ușoare,
 Zimbitoare
Privind floarea ce cădea
Pe-a fântânei apă lină,
 Cristalină,
Se plecă, se oglindea.

Dulce eră acea noapte
 Fără șoapte
Pe-al Andaluziei plai !
Când de-odat'o armonie
 Șerafie
Resună viu în sarai.

O duhoasă biulbiulină
 Din grădină
 Începuse a cânta,
 Ş'al ei cântic de iubire
 Cu uimire
 Linda-Raia-l ascultă.

Toate umbrele 'ncântate,
 Adunate
 Sub al lunel dulce foc,
 De mână gingaş se luară,
 Se 'nşirară
 Îute vesel pentru joc,

Şi 'n Alhambra nesonoră
 Ele 'n horă
 Începur'a se 'nvirtă
 Că-o mişcare graţioasă,
 Luminoasă
 Care minţile-mă răpi.

Fie care dintre ele
 Bland la stele

Se uita, jucând ușor,
Și steluțele nămite,
 Neclintite,
Vărsa raze 'n ochii lor.

Toate 'n horă vesel prinse
 Și cuprinse
De-ale danțului bețli,
Răspândeau luciri ușoare
 Sburătoare
Ce săltau prin galerii;

Și din horă, din sburare,
 Fie-care
Că-o zimbire salută
Pe-a sarafului regină
 Ce 'n lumină
Danțul repede-l purtă

Dar o rază aurită,
 Răsărită
Din a zorilor cununii,
Strălucă ca o săgeată
 De odată
Printre-a nopții dulcii minuni,

Și ghirlanda de fecioare
Zîmbitoare,
Învîrtindu-se voios,
Se 'nălță pînă la stele,
Și cu ele
Perl ca un vis frumos !

Grenada. 1853.

XIV

SEGUIDILA

CÂNTIC POPORAL SPANIOL

Dela Siera Nevada
Păn' la munții Pirinei
Nu-î minune ca Grenada,
Nu-î cer dulce ca al ei!

În Grenada strălucită
Nu-î grădină, nu-î sarață
Ca Alhambra înflorită
Ce se pare-un vis din rai!

În Alhambra mult frumoasă
Nu-î nimic mai răpitor
Ca al Lindei amoroasă
Suvenir încântător ! ...

Ah mireasa mea iubită,
Viață, rață, ce n'aș da eu
Pentru-o noapte fericită,
Să te-adorm pe sinul meu,

Între Siera Nevada
Și 'ntre munții Pirinei,
În Alhambra, la Grenada,
Sub seninul dulce-al ei ? !

Grenada. 1853

XV

E L R' B A A

CÂNTIC ARĂPESC

Sultanul de Maroc
Are 'n împărăție
O sută și o mie
De armăsari cu foc.
Dar jūr pe Dumnezeu,
Că el cu veselie
Mî-ar da averea-î mie
În schimb pe calul meu
— *La Allah, ila Allah,*
U Mhammed rasul Allah!

Sultanul de Maroc
Are cămilă ușoară
Ce duc a lui odoare
La Meca, sfântul loc.
Dar jur pe Dumnezeu,
Că el ori-ce comoare
Și partea lui de soare
Mi-ar da pe calul meu
— *La Allah, illa Allah,*
U Mhammed rasul Allah!

Sultanul de Maroc
Mai are-o favorită
Frumoasă, înflorită
Ca visul de noroc.
Dar jur pe Dumnezeu,
Că inima-l răpită
Chiar pe a sa iubită
Mi-ar da pe calul meu.
— *La Allah, illa Allah,*
U Mhammed rasul Allah!

Din Tunis la Maroc
Nu-s iute rîndunele
Așa de ușurele
Ca murgul meu de foc.

Î-a dat chîar Dumnezeu
Picîoare de gazele
Şi ochi frumoşi de stele
Să fie-odorul meu!
— *La Allah, illa Allah,*
U Mhammed răsul Allah!

Munţii Ūadras — Maroc. — 1853.

XVI

STELELE

—

DOINĂ

—

Dela mine păn' la tine
Numai stéle și lumine !

Dar ce sînt acele stele ?
Sînt chîiar lacrimile mele,

Ce din ochi-mî aș sburat
Și pe cer s'aș aninat,

Cum s'adină despre zori
Roăa limpede pe florî ! ..

Vărsat-am multe din ele
Pentru soarta țerii mele!

Multe pentru cei ce sînt
Pribegiți de pe pămînt !

Multe lacrimî de jălire...
Ear de dulce fericire

Ah ! vărsat-am numai două
Și-s luceferî amîndouă ?

Sevilia: — 1858

XVII

N. BĂLCESCU MURIND

De pe plaiu 'nstreînărilor,
„Unde zac și simt că mor
„De amarul desperărei
„Și de-al țării mele dor,
„Ved o pasere voioasă
„Apucând spre răsărit,
„i o rază luminoasă.
„Și un nour aurit.

— „Păsărică sburătoare,
„Unde mergi cu dorul meu? “

— „Am solie 'ncântătoare
„Dela sfântul Dumnezeu,
„Să duc glas de armonie
„Țermurilor românești
„Și să scald în veselie
„Inimile ce jălești ! “

— „Rază vie călătoare,
„Unde mergi cu dorul meu ?“
— „Am solie 'nvietoare
„Dela sfântul Dumnezeu,
„Să depun o sărutare
„Pe al țerei tale sin,
„Și s'aduc o alinare
„Jalnicului tău suspin.“

— „Nourăș pătruns de soare
„Unde mergi cu dorul meu?“
— „Am solie roditoare
„Dela sfântul Dumnezeu,
„Să mă las în Românie,
„Ca să crească miile de flori
„Pe frumoasa ei câmpie,
„Ce o plângi adeseori ! “

— „Du-te, rază strălucită,
„Du-te, mică păserea,
„Și pe țeara mea iubită
„Mângăești-o 'n lipsa mea !
„Ear tu, nour de rodire,
„Fă să crească 'n sinul seî,
„Cu verzi lauri de mărire,
„Floarea sufletului meu !“

Palermo.

XVIII
ANUL 1855

Dup' atâți rei secolî negri de dureri, de vijelie,
Ce-aũ trecut fără 'ncetare peste beata Românie,
Tu, an nou, ce ne vestești?
Viî s'aducî patriei mele, ca o dreaptă resplătire.
Pace, glorie, putere, libertate, fericire,
Îndurările cerești?

Din noianul vecinicii ești tu sol de mângăere?
Trebue ca semn de moarte saũ ca semn de înviere
Să te blăstem, să te-admir?

Ești amic? sau tu faci parte din cumpliții anî de rele
Ce-aû depus în al lor treacăt peste fruntea țerei mele
O coroană de martir?

Orî ce-a fi a ta menire, vei găsi poporul tare,
Înfruntând lovirea soartei cû-o puternică răbdare
Și cu suflet de Român.
Căci Românul e întocmai precum stîncile mărețe,
Care 'n valurile mării furtunate și semețe,
Neclintite 'n veci rămân.

Pe aceste mîndre țermuri sentinelă 'naintată
Neamul nostru, fără sprijin, în veghere necurmată
Stă pe loc la postul seû.
El de douăzeci de secolî a trecut prin mîi de lupte,
Dar acum î-a căzut brațul, î-a căzut armele rupte. .
O puternic Dumnezeu!

Sînt destule-atâte chinuri! Adă ziua mult dorită,
Zi de pace, de tărie și de glorie iubită
Pentru-acest serman popor,
Pentru-o nație creștină care poart'un mare-nume
Și în sufletu-î presimte că-î chemat în astă lume
La un falnic viitor.

Fă ca anul care vine să aduc'un mindru soare,
Să deschid'o cale nouă de mari fapte roditoare
Pentru neamul Românesc,
Căci el are din vechime o menire strălucită !
El a fost și vrea să fie sentinelă neclintită
Pe pământul strămoșesc !

XIX

CÂNTICE ȘI SĂRUTĂRI

POETUL

— Ah! câte glasuri de armonie
În al meu suflet cântă dușos,
Toate, uîmite, se 'nchină ție
Când te-arăți mie,
Înger frumos !

Albă Româncă ! tu pentru mine
Ești adierea lunii lui maiu.
Darul iubirei, cerscul bine,
Naște și-mi vine
Din al teă grai.

Privește 'n lume mărețul soare
Cum răspândește veselii florî.
El dă o rază învietoare
De orî ce floare
Ivită 'n zori.

Îrîvește-a nopței mândră comoară
Cum las' a ninge stele din ea.
De orî ce suflet care 'n cer sboară,
Lin se coboară
Câte o stea.

O, dulce înger de desmerdare !
De-ai vrea, unită de dîorul meu,
Să-mî dai ferice, o sărutare
De-orî ce cîntare
Aș cîntă eă.

N'ar fi în ceruri dalbe lumine,
Nici florî pe lume s'ar legăna
Pe cîte versuri de amor pline
Eă pentru tine
Aș suspină !

ROMÂNCA

— Când primăvara cu lăcrimioare
În locul ernii vine zîmbind,
Inima, dulce prîvighetoare,
 Scăldată 'n soare,
 Cântă iubind.

Dar când se luptă țeara 'n durere
Tot omul tîner și simțitor
Trebue să-l dea cî-a sa putere
 O mîngăiere
 Ș'un ajutor.

Cînd țeara geme sub apăsare,
Mai bine-mî place s'aud sunînd
Un răcnet aspru de răsbunare
 Decît oftare
 De amor blînd.

Versul iubirei duios străbate,
Focul poetic e răpitor.
Dar nu-s cuvinte mai înfocate
 Ca *libertate*
 Și *viitor*.

June poete, ascunde-ți dorul,
Căci nu e timpul de dulci plăceri,
Decât pe liră să cânti amorul,
Apăr'onorul
Sermanei țeri!

Cânt'un vers falnic de re'nviere,
Care s'aprindă sufletul meu.
Ridică neamul dela cădere,
Ș'orî ce-mî veî cere
Va fi al teû!

Iași. — 1855.

XX

BANUL MĂRĂCINA

I.

Sus la munte ninge, plouă,
La Craiova pică rouă
Din ai nopței ochi cerești
Și din ochii omenestii.
Dar ce plâng Români oare?
Sufletul de ce îi doare?
Plâng un mândru frățior
Deslipit de sinul lor.

Banul tânăr Mărăcină,
Căruî Oltul se închină,

De pe malu-l a plecat
Pe-un fugar ne'ncălecat.
A plecat în lungă cale
Cu ceata slugilor sale
Și cu cincî-zeci de voînici
Adunați toți de pe-aici.

Ei pășesc peste hotare,
Trec prin satele Maghiare,
Prin orașele Nemțești,
Prin țeri lungi împărătești,
Și, în dragostea moșiei,
Duc Vulturul României
Care 'n aur lucitor
E cusut pe steagul lor.

Tot pe-a Dunărei verzii maluri,
Unde umbra-l joacă 'n valuri,
Merge mîndrul Craiovan
Câte zile-s într'un an,
Și feciorii mi-l urmează,
Și fugarii lor nechează,
Și străinii ce 'ntâlnesc
Stău în cale de-l privesc.

Pasă ceată călătoare
Când pe noapte, când pe soare.
Lung e drumul, lung și greu!
Unde merg așa mereu?
Ei se duc la vitejie,
Căci aū taīnica solie
De-a sădī în viitor
Libertatea țerei lor!

II.

Colo 'n ținuri depărtate
În a Franciei cetate
Vechiul Luvru e deschis
Poporimei din l'aris,
Care-aleargă să privească
Armia Cavaleriească.
Ce din zori s'a adunat
În g'āl Regelui palat.

Sala tronului e plina
De o magică lumină,
Ce se varsă din senin
Pe frumoase flori de crin,
Și pe dame strălucite
Tot în aur învălitate,

Și pe nobilî mult vestiți
Tot cu fer acoperiți.

Filip Regele s'arată
Că-a sa frunte 'ncoronată
Și le zice : „Nobilî frați,
„Scoateți spada și jurați,
„Din a noastră dulce țeară
„Dușmanul străin să peară !“
Mii de glasuri strig : „Jurăm
„Francia s'o liberăm !“

Eată că în sala mare
Un străin de-odată pare,
Tînăr, mîndru, nalt, frumos,
La ochire luminos.
El spre tron măreț pășește,
Lângă Rege se oprește,
Și din gură zice-așa :
„Să trăești, Măria ta !“

Toți s'apropie în grabă.
— „Ce voești ?“ Regele 'ntreabă.

— „Sînt Român de la Carpați,
„Ș'aduc cinci-zeci de bărbați!
„Ce sînt gata ca și mine
„De-a muri toți pentru tine
„Apărînd cu brațul lor
„Francia ș'al ei onor!

„Țeara mea cu blînde șoapte
„MI-a zis tălnic într'o noapte :
— „Mergi, copile, înarmat
„La apusul depărtat,
„Mergi de varsă al tău sînge
„Pentru Francia ce plînge,
„Căci și ea pe viitor
„MI-a veni în ajutor.“

Uimit Regele-atunci zice :
— „Bun sosit la noi, voînice !
„Spune nouă cine ești?
„În Carpați cum te numești?“
— „Eu sînt Banul Mărăcină
„Căruî Oltul se închină.“
— „Ține spada mea în dar,
„*Brav Marcheze de Ronsar !*“

XXI
LA SEVASTOPOL

In sgomotul de tunuri ce tună ne'ncetat
La Crim, pe triste țermuri, mă primblu întristat,
Și'n cale-mi. pretutindenă calc țernă de morminte,
Sub care zac perdute grămezile de oseminte

Pe cerul alb de toamnă sbor bombele vuind
Și cad pîntre risipuri ca fulgerul trăsînd.
Pămîntul împrejuru-mi, săpat în lungi tranșele,
E plin de arme rupte, de glonțî și de ghiulele.

Un șir de mari corăbii sta în necate 'n port.
Orașul Sevastopol ars, dărâmat și mort.
Întinde pe o culme ruina sa măreață,
Fantasmă învelită c'un giulgiu de albă ceață !

O, ce spectacol mare de mari deșertăciuni
Cu fal'acoperite de-a gloriei cununi !
Cât sânge, câte chinuri și câtă grozăvie
Pentr'un monarc despotic și oarba sa trufie !

Trecut-au pe aici cutremur sfărmat ?
Potop trimis din ceruri cu foc pedepsitor ?
Nici aprigul cutremur, nici flacăra cerească,
Dar au trecut urgia și ura omenească !

Și au lăsat în urmă grămadă la un loc
O lungă risipire cenușerita 'n foc,
Și multe, fără număr, de tainice morminturi
Pe care sfînta cruce se clatină de vînturi !...

Cînd va sosi, o ! Doamne, un timp mai mîngăios
În care să pătrundă cuvîntul lui Cristos :
Să peară dușmănia din trista omenire,
Să nu mai fie omul unealtă de peire ?

Când răsări-va 'n ceruri frumoasa, blânda zi,
Ce din orbire cruntă pe Regi îi va trezi?
Ș'a răspândi în lume simțiri mântuitoare:
Dreptatea, libertatea, frăția 'ntre popoare?

Perdut în gânduri astfel pe câmp mă rătăcesc
Și 'ntr'o adîncă ripă cu jale mă opresc
Lâng'un mormînt, la umbră sfărmat de-o bombă
groasă
Ce din văzduh căzuse pe marmura lucioasă

Se sparse bomba 'n două, ș'acuma negru-î sin,
Ca trista cup'a morței, de rouă eră plin;
Ear din mormîntul rece prin marmura sdrobită
Crescuse și 'nflorise o mică margărită.

O, taîn'a Providenței!... Unealta de omor
Se schimbă pentru paseri în vas rătoritor!
Din moarte naște viață, din întuneric soare,
Din țerna mormîntală răsare dulce floare!

O, Doamne! fie, fie ca sângele vărsat
Pe sub aceste ziduri într'un război turbat
Să dee-o roadă bună, un drept de re'nviere
Pentru-a mea țeară scumpă ce zace în durere!

Sevastopol. — 1855.

XXII

D R A G O Ș

I.

Dragoș mândru ca un soare
A plecat la vinătoare.
Ghloaga și săgeata lui
Fac pustiul codrului!
Cerbul moare, urșii per
Și vulturii cad din cer...
Eată că 'ntr'o dumbrăvioară
El zărește-o căprioară,
Feară blândă dela munte
Cu steluță albă 'n frunte

Și cornițe subțirele
Și copite sprintinele.
Căprioara. cum îl simte.
Lasă locurile strimte,
Fuge, saltă, sboară, pere
Ca un vis, ca o părere.
Eară Dragoș infocat
O gonește ne'ncetat.
Zi de vară cât de lungă
Vinătorul o alungă,
Ș'amindoi se perd de vii
În codri merei pusti!

II.

Eată, mări, că de-odată
O poeană se arată
Înverzită, înflorită
Și de lume tălnuita.
Ear pe earbă 'n poenița
Cânt'o albă copiliță
Cu ochi dulci, desmerdători
Și cu sinul plin de flori.
Căprioara, cât o vede,
Sboară vesel, se rapede.

Si îl cade la picioare
Pe-un covor de lăcrimioare.
Cât viteazul o zărește,
În loc stă și se uimește !
Uită blânda căprioară
Și săgeata ce omoară !
Uită draga vânătoare,
Uită luna de sub soare !

III.

— „Copiliță !“ zice el
Rezemat de-un stejerel,
„Ești tu Zina ăstui plaiu,
„Său o floare dela raiu ?“
— „Dragoș Dragoș frățioare,
„Nu sînt Zină nu sînt floare,
„Dar am suflet fecioresc
„Și Moldova mă numesc.
„Mult e mult de când te-aștept
„Să-mi alin dorul din pept,
„Că de Domnul sînt menită
„Ca să fiu a ta ărsită !“
— O, Moldovo 'ncântătoare,
„Gingașă fermecătoare !

„Eată arcu-mî vitejesc,
Lângă tine-l răsădesc,
„Ca să dee pân' în zori
„Crengi cu frun e și cu flori,
„Și cū-acele crengi frumoase
„Să 'mpletim cununî voioase.
„Una ție, una mie
„Pentru-a noastră cununie!”

IV.

A doua zi ei plecară
Și prin codri apucară,
Amîndoi îmbrățișați,
Cu flori mîndre 'ncununați.
Dealuri multe ei suiră,
Multe dealuri coborîră,
Pân' în valea cea 'nverzită
De-un rîu luciu răcorită.
Copilița 'nveseliă
Și din gur'așa grăiă:
— „Dragoș, Dragoș frățioare,
„Lasă ochii tăi să sboare
„Peste dealuri și câmpii
„Păscute de erghelli.

„Peste văi, peste grădini
„Unde sbor mił de albinı
„Peste ape curgătoare,
„Și dumbrăvı răsunătoare,
„Cât pământ tu vei vedeă,
„E cuprins de zestrea mea !
„Ș'acea dalbă de moșie
„Toată 'n' veci a ta să fie,
„Ca să fie 'n' veci scăpată
„De o feară 'nfrișată,
„De un zimbru fioros
„Care-o calcă 'n sus și 'n jos. “

V.

Bine vorba nu sfirșia,
Din rîu ıată că eșia
Zimbrul aprig ca un zmeu,
Cu lungi coame ca de leu,
Și cu coarne oțelite
Și cu aripi la copite.
Feara cruntă și turbată
Pleacă fruntea lui cea ıată
Și sărind, mugind, da zor
Peste mîndrul vınător.

Eară Dragoș s'ațineà,
Și cel zimbru cum venià,
Ghîoaga 'n frunte-î aruncà,
Fruntea 'n două-î despică !
Apoi capul îi tăià,
Într'o lance îl puneà
Și plecă în veselie
Pe' frumoasa lui moșie,
De păgânî să o ferească
Și ca Domn să o domnească!

XXIII
I M A I Ū

Acea zi mult frumoasă, cea zi de neuitare,
Când pentru 'ntâia oară amorul infocat
Ne-a strins la sinu-î dulce cū-o dulce 'mbrăţişare
Şi a depus pe frunte-ţi întâiul sărutat !

Acea zi mult iubită, când tu, prin o minune.
Mi-ai dat reînviere l'al dragosteî altar,
Dm suvenirul nostru în veci nu va apune
Căci ea a fost hotarul trecutului amar !

Ea se împodobise cū-al primăverii soare
Şi se 'ngânî voioasă cu frumuseţa ta.
Dar tu-mî păreaî mai dulce şi mai încântătoare
Decât chîlar primăvara care ne încântă

O, cât eraî atunci de albă şi frumoasă,
Cînd dorul tîu în ceruri sburînd cū-al meu suspin
A isvorit în ochi-ţi o rouă luminoasă
Şi te-a plecat pe sinu-mî ca floarea unui crin !

O singură minută a mea ş'a ta fiinţă
S'a întrunit în raîul ferbîntei sărutări.
Dar din a cea minută cereasca Provedinţă
Ar face-o vecînicie de scumpe desfătări !

Atît eră de mare a noastră fericire.
Că dacă moartea crudă, vîzînd cât ne iubim,
Voîa atunci să curme a noastră vîleuire,
Am fi murit ferice, făr'a şti că murim !

XXIV
A D I O

Adio ! ah, nici odată
N'am crezut că pe pământ
A mea inimă 'ntristată
Va rosti acest cuvânt ;
Dar tu însăși, tu pe care
Te-aveam tălnic Dumnezeu,
Ai voit fără 'ndurare
Să jertfesc amorul meu !

Martur am în vecînicie
Dumnezeul tău slăvit,
Cu ce sfîntă poezie,
Cît de mult eî te-am iubit!
Câte lacrimi de durere
Pentru tine am vîrsat!
Și, lipsit de mîngăere,
Câte lacrimi ți-am ertat!

Anî întregî am fost departe
De a țerei dulce sîn,
Numai ca să ai tu parte
De un traiu plăcut și lin.
Anî întregî, ascuns în mine,
Plîns-a gingașul meu dor,
Făr' a cere de la tine
Nici o jertfă de amor.

N'am dorit eî alta 'n lume
Decât pînă ce-oiu muri,
Să mă 'nchin la al tău nume,
Să mă lași a te iubi.
Ah! din raîul nălucireî
Pentru ce m'ai deșteptat?
Din locașul fericireî
Pentru ce m'ai depărtat?

Adio ! rămâi ferice !
Șterge din inima ta
Pe acel ce-adio-ți ȋdice,
De și 'n veci nu te-a uita !
Te-am iubit cu dor ferbinte.
Ș'astfel te iubesc, că vreă
Să vėd stins din a ta minte
Întreg suvenirul meă !

XXV

CÂNTICE DE LUME

—

I.

Inima mî-e amărită,
Zarea vîeteiî innegrită !
De-oiû trăl, n'am ce dorî,
N'am ce jălî, de-oiû murî !

Inimă, fiî răbdătoare
Ca pămîntul sub picioare,
Păn' ce-î zace cû-al tēû dor
În mormînt nesimţitor.

Ce-ți slujește de a plânge,
De-a vărsa lacrimi de sânge
Într'a lumii val cernit?...
Valul trece neoprit!

Taci, cumplita mea durere,
Și tot crește în tăcere,
Pân' ce tu la Dumnezeu
Duce-vei sufletul meu!

II.

Avut-am odată 'n lume
Dor de fală și de nume,
Dar acum vedea-l'aș mort
Chiar și numele ce port!

Avut-am odinioară
Mamă dulce, dulce țeară;
Dar acum suntrătăcit
În pustiū nemărginit!

Avut-am în fericire
Un vis dulce de iubire..,

Unde-î, doamne, visul meu?
Unde-î raîul unde-s eû?

Amar mie! amar mie!
Din cereasca 'mpărăție,
Ce lung fulger m'a pătruns!
Ce-am fost eû și ce-am ajuns!

III.

Ah! durere, în ce parte
De tine să fug departe?
Urmă 'n lume să nu las,
Nici s'aud a lumei glas!

Cum să scap de rău, de bine?
Încotrò să fug de mine,
Pre pămînt să nu mai știu
De sînt mort sau de sînt viu?

Da-ți-mî, da-ți-mî ariploare
Să sbor iute pe sub soare.
Da-ți-mî aripî de pe dor,
Pe sub noapte ear să sbor.

Duce-m'aș și m'aș tot duce,
Dor să nu mă mai apuce !
Cine 'n cale m'a vedea
Să plângă de jalea mea !

XXVI

VISUL LUÎ PETRU RAREȘ

LEGENDĂ

I.

Jos în vale pe Birlad.
Lâng'a Docolinei vad,
Nemerit-aũ, poposit-aũ
Și de noapte tăbărit-aũ
Zece cară mocănești
Cu boi albi Fălcienestî.

De tot carul șese boi
Înjugați doi câte doi ;

Boi cu coarne ascuțite
Și copite potcovite,
Boi de frunte și mânați
De flăcăi toți înarmați.

Ear în cară ce avut ?
Ce merinde-s de vîndut ?
Pești de apă curgătoare
Și de apă stătătoare,
Cu nevodul pescuiți
Și cu undița undiți.

Dur merindele s a cui ?
A lui Petrea Majăluț,
Care-î om de omenie
Ș'ar fi bun chîiar de Domnie,
Dac'ar pune Dumnezeu
Tot omul la locul seû !

Eată-l colo jos lungit,
Într'o burcă învélit,
Lîngă focul de nuele,
Unde ard, jupiți de pele,
Patru mîei dela Ispas
Pentru prînzul de popas.

Focul pilpîie mereu
Roș ca limba unui zmeu ;
Și pe culmea luminată
Și prin tabăr'așezată
Se văd boii la un loc,
Țintind ochii lor spre foc.

Ard nuelele trăsbind,
Crește para scânteind,
Împregluru-î, ca o roată,
Șede argățimea toată,
Numai Petrea nu-î în rînd ;
El de-oparte stă pe gînd.

Unul zice : „Măi volnicî !
„Auzit-ați voi pe-aici
„De bîet Domnul Ștefăniță,
„Ce-a fost om de mare viță,
„C'a murit cu zile 'n sîn
„În cetate la Hotin ?“

Toți fac cruce 'ncremenind !
Un bătrîn zice, zimbînd :
„A murit ? Domnul să-l erte !
„De-acum să vedeți voi certe,

„Lupte, vrajbe 'ntre boeri
„Pentru scaun și averi !“

Atunci Petre lea cuvînt :
— „Așa-î rîndul pe pămînt !
„Cine-î slab, vrea a fi tare,
„Cine-î mic, vrea a fi mare,
„Căci Domnia-î dulce pom
„Care farmecă pe om !“

— „Fie bine, fie reu,
„Da-ne-ar sfîntul Dumnezeu
„Un alt Ștefan la Domnie,
„Să eșim la vitejie !“
Ast-fel toți răspund cu dor,
Și adorm în somn ușor.

II.

Focul taberei s'a stins,
Neagra umbră s'a întins.
Totul tace 'n neclintire,
În adîncă amortire ;
Numai stelele clipeșc
Și pe cer călătoresc,

Miezul nopții s'a ivit
Și prin lume-a respândit
Ceata visurilor dalbe,
Visuri negre, visuri albe,
Ce îngână până 'n zori
Pe sermanii muritorii.

Ear un vis prevestitor,
Abătându-se din sbor,
Se oprește lângă Majă
De-l încântă că-a lui vrajă,
Arătându-i vii prin somn
Străluciri, măririi de Domn.

Când năluca mamei lui
Pe malul Ialpăului
Se arată lin și-i zice:
„O, de sinul meu ferice,
„C'a purtat și a născut
„Domn viteaz și priceput !“

Când un vultur aurit
Sus, pe cerul înnegrit,
Lucind falnic ca un soare,
Zicea : „Petre frățioare,

„Cât de nalt e sborul meu,
„Mult mai nalt va fi al teŭ !“

Când un lanț întins de munți
Că-ai lor codri deși, cărunți,
Se 'nchina voios în cale ;
Și din munte și din vale
Svon de glasuri cuvîntă :
„Să trăești, Măria ta !“

Petre Maj'ademenit,
Din somn dulce s'a trezit.
O, minune ! ce să vază
În a zilei albă rază ?
Vede-acum cu ochi deschiși
Ce-a văzut cu ochi 'nchiși.

Pe cel câmp lung, înverzit
Vine visul împlinit !
Pe colnice, pe-a lor coaste
Se coboar'o mîndră oaste
Cu trei steaguri de oșteni
Și trei cete de curteni.

Mindri-s bravi! călăreți
Pe-armăsarii șoimuleți!
Strălucind la foc de soare,
Ca 'ntr'o zi de serbătoare,
Ei în tabără s'opresc
Și lui Petru-așa grăesc :

„Petre Majă 'ntru mulți ani!
„Noi Curtenii și Căpitani,
„Fost-am fost trimiși cu bine
„Din Suceava către tine,
„Ca să-ți zicem ție-așa:
— „Să trăești, Măria ta!

„De când Vodă la Hotin
„A murit cu zile 'n sân,
„Țeara este 'n văduvie.
„Ea se 'nchină, se dă ție,
„Ca să-ți fi tu mire blând,
„Domn viteaz, după ei gând

„Eată deci că ne 'nchinăm
„Și 'n glas mare îți urăm:
— „Să trăească ta mărire
„Ani mulți, plini de strălucire

„Pentru-a țerii bun noroc,
„Pentru-a dușmanilor foc !“

Petre zice: „Bun! sosiți !
„Pace voue, soli iubiți !
„Eară voi ce-ați slujit mie,
„Feți! mei de argăție,
„Luați tot ce este-al meu...
„Așa-! dreptul, așa vreți !

Apoi mîndru 'nveșmîntat,
Pe un cal șarg încălecat,
Pleacă vesel la Domnie...
Fericită calea-! fie,
Căci pe dînsul.Dumnezeu
L'a pus drept la locul său !

XXVII

E M M I

Când glasul Providenței te-a rechemat în ceruri,
Ca să mărești podoaba cereștilor misteruri,

O, fiică a Moldovei ! o, suflet îngeresc !
O, floare trecătoare pe plațul pământesc !

În oara de pe urmă a viețuirii tale,
În mijlocul acelor ce te plângeau cu jale,

Tu, blândă radioasă, cu zîmbetul senin,
Primblînd asupra lumii un ochiîu frumos şi lin,

Ai zis : „Eû plec, adio, pe calea vecîniciei.
„Dar vreaû a fi cîntată în limba armoniei.“

Ş'atunci, pe pragul morţii, la mine ai gîndit,
La mine ce duc jalea acelor ce-aû murit !,

O, dar, voiû spune lumii cât fost-ai de frumoasă
Îubită, iubitoare şi dulce şi duioasă !

Ce inimă 'ngerească băteà în sinul teû !
Cum alinaî c'un zîmbet amarul cel mai greu !

Cum dulcea ta privire erà încântătoare
Ca 'n viforile erniî o zi de dulce soare.

Şi lumea va 'nţelege că tu spre cerul sfînt.
De mult eraî menită să sborî de pe pămînt !

O, soartă, lege crudă ! o, taină 'ngrozitoare !
De ce lumina pere ? de ce copilul moare ?

De ce în omenire așa multe jăliri,
Ș'asa de trecătoare, de scurte fericiri ?

De ce să cadă crinul în zarea dimineții ?
De ce să moară Emmi în floarea tinereții ?

Lipsiă Dumnezeu oare de îngeri lucitori ?
Lipsiă cerul de raze, de stele și de flori ?

Nu ! însă tu, alb inger, aveai nalta menire
S'arăți că trista moarte e pas la nemurire,

Că 'n oara de pe urmă un suflet înzeit
Privește fără spaimă l'al vieții asfințit,

Și că o frunte albă păstrează, ca în viață,
Frumseța-î răpitoare chiar sub a morții gheață .,

O, fiică a Moldovei ! trecut-ai ca un vis,
 Și rațul nemurirei în sinu-î te-a închis.

Dar câte flori frumoase resar pe-a noastră cale,
 Ne amintesc de tine și ne cuprind de jale !

Și câte păsărele cu dulce glasul lor
 Șoptesc de blânda Emmi și ne pătrund de dor !

Iași.

XXVII
LOLDOVA ÎN 1857

Scumpă Moldovă, țeară de jale!
Ah! în ce stare tu ai ajuns!
Lasă-m'a plânge ranele tale,
Căci păn' în suflet me simt pătruns!

Tu, ce ești bună, dulce, iubită,
Tu, ce ești fiica lui Dumnezeu,
Cum te lovește soarta cumplită!
Cum te înneacă amarul greu!

Lupi! și corbi!, și vulpi streine
Fac a lor hrană din corpul tău.
Și tu, Moldovă, plătești cu bine
La toți acela care-ți fac rău!

O! cât de crunte ș'otrăvitoare
Sint pentru tine a lor mușcări,
Când ei cu buze sfâșietoare
Răspund l'a tale dulcisărutări!

Dar mult mai aprig trebuie să fie
Chinul ce suferi, amarul chin,
Când vezi chiar fii-ți cu dușmănie
Rupându-ți sinul de amor plin!

Mamă duioasă, tristă, 'n cădere,
Cu agonie mânil-ți frângi
Și nu-ți rămâne nici o putere,
Nici glas, la lume ca să te plângi!

Când ridici fruntea, jos în țărână
O 'mpinge-o calcă dușman picilor!
Când ridici glasul, o cruntă mână
Îi curmă 'ndată gemetu 'n sbor!

Dar cât va bate inima 'n mine
Eû în veghere la lupt'oiû sta
Şi, cu tărie, eû pentru tine
În faţa lunei voiû protestă !

Pentru coroana-ţi de Suverană,
Pentru-al tău nume şi al tău drept
Eû înfrunta-voiû hidra duşmană,
Ş'un scut ţi-oiû face din al meu pept !

Voiû zice ție : „Mamă întristată
„Prinde la suflet înviator,
„Căci tu scăpă-vei de muncă odată
„Şi-î aveă parte de viitor !

„Las' să te prade hoţii în taînă,
„Să urle lupii în urma ta.
„Lasă-î să rupă mîndra ta haînă . . .
„Haînă mai mîndră tu vei purta !

„În zadar reîi vreî în orbire
„Cereasca lege a 'mpotrivi.
„Cerule voeşte a ta mărire
„Şi tu, Moldovă, mare vei fi !

„În zadar cearcă ei să ridice
„Un zid pe Milcov, despărțitor.
„Cădeà-va zidul și tu, ferice,
„Veți fi unită cu a ta sor.

„Căci tot se află în Românie
„Inimi aprinse de-un sacru dor,
„Ce vreă Românu ca să re'nvie
„Mare, puternic, ca dorul lor !

„E scrisă 'n ceruri sfinta *Unire!*
„E scrisă 'n inimi cu foc ceresc!
„O! Românie! l'a ta mărire
„Lucrează brațul Dumnezeesc ! “

Voiă zice, zice până la moarte
Celor ce-s dușmanî neîmpăcați:
„O! voi, unelte de rele soarte
„Pentru Români ce vă sînt frați !

„Voi care însuți cū-a voastre mâne,
„Mormîntul țerii l'ați pregătit,
„Ș'ați mușcat mîna ce vă dă pâne,
„Ș'ați rănit sinul ce v'a iubit !

„Voi. care țerii plătiți cu ură,
„Când ea vă cheamă dragii săi fi,
„Uitând Dreptate, Lege, Natură,
„Uitând că însuși aveți copii,

„Blăstemul țerii tunând să cadă
„Pe capul vostru nelegiuit!
„Blăstem și ură! . . Lumea să vadă,
„Cât rău în lume ați făptuit!

„Fie-vă viața neagră, amară!
„Copii să n'aveți de sărutat!
„Să n'aveți nume, să n'aveți țară,
„Aici să n'aveți loc de 'ngropat!

„Și când pe calea de vecinicie
„Veți pleca sarbezii tremurători,
„Pe fruntea voastră moartea să scrie!
Dușmanii ai țerii! Cruzi vînzători! "

Iași — 1857.

XXIX

NOAPTEA SFÎNTULUI ANDRII

Sgomot trist în câmp resună !
Vin strigoii, se adună,
Părăsind a lor secrîi.
Voî, creștinelor popoare,
Faceți cruci mântuitoare
Căci e noaptea 'ngrozitoare,
Noaptea Sfintului Andrii !

Vîntul suflă cu turbare !
A picat ștejarul mare,
Cerul s'a întunecat !

Luna saltă îngălbinită,
Pintre nourî rătăcită
Ca o luntre părăsită
Pe un ocean turbat.

Bufnele posomorite
În a lor cuiburi trezite,
Țipă cu glas amorțit.
Lupi urlă împreună
Cu ochi roși țintiți la lună.
Câmpul geme, codrul sună,
Satan pe deal s'a ivit !

Eată-l ! eată Satan vine,
Răsbătând prin verzi lumine,
Pe-un fulger scânteitor.
Umbre, stafii despletite.
Cucuveici, Iele sburlite,
Și Rusaliile pocite
Îl urmează ca un nor !

Sus, pe turnul fără cruce,
Duhul-rău sbîrînd se duce
Și tot turnul s'a clintit !

Miezul nopți 'n aer trece
Și, lovind arama rece,
Oare negre dăsprezece
Bate în clopotul dogit.

Strigoimea se 'ndesește,
Horă mare învîrtește
Lângă turnul creștinesc.
Ear pe lângă alba lună,
Nouri vineți se adună,
Se 'mpletesc într'o cunună
Și 'mpregluru-î se 'nvîrtesc.

Voî cu suflete curate,
Cu credinți nestrămutate,
Oamenî bunî, femeî, copii !
Voî, creștinelor popoare,
Faceți cruci mântuitoare,
Căci e noaptea îngrozitoare.
Noaptea sfîntului Andrii !

Acum eată pe mormînturi
Clătinați, bătuți de vînturi,
Toți strigoii s'aû lăsat.

Așezați într'un rond mare,
Adânciți în întristare,
Pe secriu-și fie-care
Oasele și-a rezemat.

Unul zice : „Eă în viață
„Cu o mână îndrăzneată
„Multe drepturi am răpit !
„Răpit-am pânea de hrană
„Unei gingașe orfană
„Ce, perdută și sërmană,
„În mizerie-a perit ! “

Altul zice : „Eă în lume
„Am avut putere, nume,
„Căci am fost stăpânitor !
„Dar în oarba-mă lăcomie,
„Pentru-o seacă avuție,
„Am împins în grea urgie
„Pe sărmanul meu popor !“

Altul zice : „Eă în țeară
„Fost-am o cumplită feară
„Plină de amar venin !

„Impotriva țerii mele
„Făptuit-am multe rele,
„Ș'am legat-o 'n lanțuri grele
„Ș'am vîndut-o la străin !“

— „Foc și ură 'n vecînicie
„Pe voi cadă, pe voi fie !“ —
Strig'atunci un glas ceresc.
Și pe loc cad în morminte
Pecătoasele-oseminte.
Ear pe zidurile sfînte
Trece-un foc Dumnezeesc !

Iași — 1857.

XXX

DORUL DE MARE

Pe senin călătorește
Un nor tăinic plutitor.
Al meu suflet ce jălește
După el se 'nalță 'n sbor !

Norul trece și dispare
În afundul cerului.
Ah ! de merge el spre mare,
Duce-m'ași pe-aripa lui !

Duce-m'aș la cele maluri
Ce oglindă fruntea lor
In poeticele valuri
A frumosului Bosfor:

Și de-acolo 'n depărtare,
Pe un vînt primăvărel,
Să ating cū-o sărutare
Mările din Archipel.

Duce-m'aș încă 'nainte
Pe cel plaiu încântător,
Unde soarele-î ferbinte
Ca ferbintele amor.

La Veneția mult iubită,
Raiu ferice, neuitat,
Unde gondola cernită
Te adoarme legănat.

La Palerma 'ncoronată
Sub cer dulce, fără nori,
Cu ghirlanda parfumată
De-a naramzei albe flori

La Neapoli ce scaldă,
Respândind invăpăeri,
Sinul ei în marea caldă
Ș'a ei suflet în plăceri.

Duce-m'aș fără 'ncetare
Ca vulturul să pătrund
Peste-a ochilor hotare
Orizontul fără fund.

Să ved stingerea de soare
In adîncul Ocean,
Ș'a lui coamă arzătoare
Resărind ca un vulcan.

Să ved stelele voioase
Inflorind cerul senin,
Și cu raze argintoase
Desmerdând a mării sin.

Să ved luna resărită
In a nopții aer cald
Ca o floare aurită
Intr'o cupă de smarald,

Și s'aud blândește șoapte
Ce sbor tălnic în eter,
Isvorite 'n mîez de noapte
De pe valuri și din cer.

XXXI

SURORII MELE

—

In ce loc, unde se duc
Florile ce se usuc?

Unde sbor, în care raiu,
Fluturii de pe plaiu?

În ce lume, unde merg
Lacrimile ce se șterg,

Visurile îngerești,
Dorurile sufletești ?

În acel loc fericit,
Plin de tot ce-î mai iubit,

Dusu-te-ai, o ! blândă stea,
Dulce sorioara mea !

Ș'ai luat în sborul tău
Dorul sufletului meu !

Paris — 1857.

XXXII

STEAUA ȚERII

Cunoșteam odată
Un om rătăcit,
Cu mintea furată
De-un gând strălucit.

El se 'namorase de-o stea zimbitoare
Și-î închină astfel vorbe rugătoare :

— „Dalbă stelișoară
„A lui Dumnezeu !
„Dulce sorioară
„Sufletului meu !
„Crezi că vecinicia fără de simțire
„Plătește-un ferbinte minut de iubire?

„Crezi tu că departe
 „De acest pământ
 „Ai avea tu parte
 „De-un amor mai sfânt,
 „Mai mare, mai gingaș, mai vrednic de tine
 „Decât adorarea ce-ai născut în mine?

„O ! floare cerească !
 „Dacă s'ar putea
 „Ochi-ți să privească
 „În inima mea,
 „Ar afla atâte simțiri iubitoare
 „Ce cresc l'al tău nume ca florile 'n soare,

„Cât vre-o lume altă
 „Nicî ai mai dorî,
 „Ci din bolta naltă
 „Mi te-ai coborî,
 „Ca s'auzi concertul de armonii line
 „Ce-mî răsună 'n suflet și șoptesc de tine ! “

Apoi stă 'n urmăire
 La ceruri privind ;
 Plângea cu mâhnire,
 Suspină zîmbind,

Și când, despre ziuă, fugea blânda noapte,
Îi părea c'aude în cer aste șoapte :

— „Eă a țerii mele
„Sint lucinda stea !
„De poți, între ele
„Vină de mă ȳea,
„Fă-te geniă falnic, fă-te șoim de munte,
„Ca s'ajungi la mine și l'a țerii frunte ! “

Iași — 1856.

XXXIII

HORA UNIRII

—

1857

Mai să dăm mână cu mână,
Cel cu inimă română,
Să 'nvîrtim hora frăției
Pe pămîntul României !

Earba rea din holde peară !
Peară dușmănia 'n țeară !
Între noi să nu mai fie
Decât flori și omenie !

Măi Muntene, măi vecine,
Vină să te prinzi cu mine
Și la viață cu unire,
Și la moarte cu 'nfrățire !

Unde-î unul, nu-î putere
La nevoi și la durere.
Unde-s doi puterea crește
Și dușmanul nu sporește !

Amîndoi sîntem de-o mamă,
De-o făptură și de-o samă,
Ca doi brazi într'o tulpină,
Ca doi ochi într'o lumină.

Amîndoi avem un nume,
Amîndoi o soartă 'n lume.
Eu ți-s frate, tu-mi ești frate,
In noi doi un suflet bate !

Vin' la Milcov cu grăbire
Să-l secăm dintr'o sorbire,
Ca să treacă drumul mare
Peste-a noastre vechi hotare,

Și să vadă sfîntul soare
Într'o zi de sărbătoare
Hora noastră cea frățească
Pe câmpia Românească !

XXXIV
PRESIMȚIRE

—**S**pune-mî, inimă ferice,
Pentru ce tresarî cu fală ?
Pentru ce resunî aice
De-o cântare triumfală ?

Trista lume-acum îȚi pare
Luminoasă și 'nflorită.
PresimȚi tu vre-o soartă mare
Pentru țeara mea iubită ?

— Dar ! o scumpă prevestire
Vine 'n taină de-mi șoptește
C'a Românilor mărire
Azi în lume se urzește.

A Italiei libertate
Va 'nsufla o nouă viață
Legioanelor uitate
De la Dunărea măreață,

Și 'n curînd gînta latină
Resărî-va ca un soare
Coperind cū-a sa lumină
Cele-lalte mari popoare !

Nisa — 1859.

XXXV

PE ALBUMUL

D-rei IDA VEGEZZI-RUSCALA

Ades în codri noaptea la stele,
Micî păsărele duîos suspină.
Dumnezeu ştie ce cântă ele,
Căci, în unire, lui se închină.

Una pe alta nu se zăreşte,
Dar a lor cântic în cer răsună.
Noaptea adîncă le despărţeşte,
Dar a lor doruri le împreună.

Ast-fel sînt inimî ce, fără ştire,
Sînt între ele tălnic legate
Şi prin a ţerii sfîntă iubire
Şi prin iubirea de libertate !

Turin — 1859

XXXVI

PILOTUL

CONTELUÎ CAVOUR

Pe o noapte 'ntunecoasă,
Pe o mare furtunoasă,
Trece-un vas necunoscut.
Care geniū îl conduce
Printr'a mărilor năluce
Cătră malul nevăzut?

Valul vine cu urgie
Din întinderea pustie
Ca un duşman tălnuit.
El s'aruncă să înnece
Vasul gîngaş care trece
C'un lung gemet obosit !

Nu e stea, nu e nici lună
Vîntul suflă, cerul tună,
Apa saltă clocotind,
Și în neagra depărtare
De lumină nici o zare
Nu se vede strălucind !

Călătorii, visând moarte,
Sub asprimea relei soarte
Aû plecat frunțile lor.
În lăuntru toți grămadă
Ei s'așteaptă a fi pradă
Unui val omorîtor,

Căci sub crîncena rafală
Munții de spumă dau năvală
Peste podul resturnat,
Și 'n a mării crunte larguri
Arunc pânze și catarguri,
Tot ce vîntul a dărmat !

Un om singur se zărește
Și la moarte nu gîndește
În acel minut cumplit.

Lupta vasului e mare,
Ear pilotu 'n nepăsare
Stă la cârmă neclintit,

Și 'n furtuna 'ngrozitoare,
Mâna lui mântuitoare
Poartă cârma până 'n zori,
Când limanul vesel pare
Imbătând de fermecare
Pe sărmanii călători.

Eată vasul în ferire !
Călătoriî cu grăbire
Sar pe malul înverzît.
Viața lor este scăpată ;
Eî se duc ! . . dar cine cată
La pilotul ostenit ?

Turin 1859.

XXXVII

LA PALESTRO

—
*

Pe deal, la Palestro, vitejii Zuavi,
Bersallerii sprintenii, Vinătorii bravi,

In oastea germană s'aruncă 'mpreună
Și cu a lor sânge sting focul ce tună.

Dar cine-î mai aprig, mai brav luptător?
E Regele însuși, eroul Victor !

Cu calul său falnic, cu lunga sa pală
De trei ori în duşmanul dă singur năvală !

Calu-î ud de sânge până la genunchi,
Pala-î roş văpsită până la mănunchi !

*

Devala 'n capela Madonei slăvite
O mamă duioasă cu haîne cernite

Se 'nchină şi 'nvaţă copilul ei blăud
În sgomotul luptei să zică rugând :

„O ! *Santa Madona* ! tu, l'al cărei nume
„Dulcea mângăiere se coboară 'n lume !

„Aduc la picioare-ţi că-adîncă uîmire
„Inima-mî curată, plină de iubire,

„Ca o floare vie, ca o floare nouă,
„Care îţi închină şi parfum şi rouă.

„Ascult'o Madonă, ruga mea du'loasă
„Pentru a mea țeară atât de frumoasă !

„Pentru omenirea ce plânge 'n durere
„Și pentru-a Veneții liberă 'nviere.

„Dă patriei mele glorie, mărire,
„Pe dușmanii noștri scoate-î din orbire,

„Și mie-mî dă brațe ca să pot combate
„Cu cei mari davalma pentru libertate ! “

*

Pe câmpul de moarte, pe câmp de onor
Regele înalță steag învingător.

Zuaviî 'mpregîuru-î cu glas triumfal
Pe Rege-l proclamă a lor *Caporal!*

Și copilul strigă cu suflet de om !
„Să trăești, o ! Victor, *Rege-galantom!*

Novara -- 1859

XXXVIII
LA MAGENTA

Ț noapte! Magenta în umbră dispare
Cu ranele sale, cu sgomotu-î mare

De tunuri, de oaste, de cai sburdători,
Ce 'n tropot pe strade trec nechezători,

Pe-o plăță întinsă, sub velul de noapte,
Miî gemete surde, miî jalnice șoapte

Se 'nalță din pepturi de oameni răniți,
Ce zac pe 'ntunerec, perduți, grămădiți.

Unii, tineri încă, mor cu jale-amară,
Chemându-și părinții, plângând după țeară.

Alții, în tăcere, cuprinși de fiori,
Așteptău căldura luminei din zori.

Și însă!.. de-asupra durerilor grele
Străluce-o frumoasă ninsoare de stele,

Ș'o pasere dulce se 'ngână duios
Cu al agoniei suspin dureros!

Viață pentru viață! când ești în junie,
Demn e la resboaie s'arăți vitejie!

Moarte pentru moarte! plăcut e să mori
În dalba cântare de priveghetori,

Și pe câmpul luptei să ai de făclie
O lampă cerească, o stea argintie!

Magenta — 1859.

XXXIX

GONDOLA TRECE

Gondola trece și 'n urmă-î lasă
Un vers de jale ce mă apasă :

„Cine 'n gondolă pe-o noapte lină,
„Atunci când luna, eșind din valuri,
„Revarsă tălnic a sa lumină
„Peste palaturi, pintre canaluri ;

„Cine 'n gondolă culcat se duce,
„Atunci când suflă vîntul de noapte
„Și de la Lido pe-aripi aduce
„Suspineri blânde, duioase șoapte ;

„Cine 'n gondolă plutind în pace
„Pe-ale lagunei lucioase spume,
„N'a simțit viața-î că se preface
„Și că re'nvie în altă lume?

„Dar, o ! durere ! cea gondolină
„Pe val de lacrimi astăzi plutește !
„Lacrimi vărsate de o regină
„Carc sub lanțuri se chinuește !“

Glasul se stinge, gondola trece
Și lasă 'n peptu-mî un fior rece !

Gena. — 1859.

XL
COROANA VIETII

DEDICATĂ DAMELOR ITALIENE

I.

S E R E N A D A

La poetica Florența viața curge 'n înflorire
Și 'n plăcere, și 'n amoruri și 'n cântări de fericire

Noptile-s fărmeătoare, căci în rediuri și grădini
Pintre razele de stele sboară roțuri de lumină.

Mii de șoapte amoroase, de-armonii și de misteruri
Că-ale florilor parfume se înalță către ceruri,

Cât pe maluri, lângă Arno, rătăcitul călător
Se socoate sub prestigiul unui viș amăgitor.

Intr'o noapte de acele care sînt cumpănitoare
Cu a zilei albăstrime, cu a soarelui splendoare,

Sub balconul din grădina unui vechi și nalt palat
Șoptiă astfel un glas tîner de-o ghitară 'mpreunat:

„Barca se 'ncrede în sinul mării,
„Luna 'ntr'al nopței car sburător,
„Inima 'n glasul blând al sperărei,
„Geniul falnic în viitor.

„Pe calea vieții de rătăcire
„Omul se 'ncrede în Dumnezeu,
„Ear al meu suflet cu fericire
„Se 'ncrede 'n tine, îngerul meu !

„Toată ființa cea simțitoare
„Cată un reazem mîngăitor:
„Floarea, un zimbet de dulce soare,
„Sufletul gingaș, un frățior.

„Ah ! mult frumoasă, albă ființă,
„Vesel luceafăr Dumnezeesc !
„Pune-ți în mine a ta credință,
„Că tu știi numai cât te iubesc !

„Vin' să culegem sub alba lună
„Floarea iubirei născută 'n raiu
„Precum albina voios adună
„Miarea plăcută pe flori din maiu !

„Zilele noastre sbor cu grăbire,
„Urmând a soartei taînice legi,
„Ear o zi scumpă, zi de iubire
„*Este coroana vieții întregi !*“

Precum seara 'ntr'o pădure două june păsărele
Cântă una după alta și se 'ngână între ele,

În curînd o umbră lină pe balcon se arată
Și un glas de armonie răspunzînd, astfel cântă:

„Toată ființa cea simțitoare
„Cată un reazem mîngăitor:

„Italia tristă și plângătoare
„Cată un geniū liberator.

„O ! tu ce 'n umbră privești la mine
„Ca un luceafăr Dumnezeesc !
„De vreî, ferice, să cred în tine,
„De vreî cu fală să te iubesc, —

„Mergî de te 'narmă, mergî de combate
„Lângă Francezul învingător,
„Pentru mărire și libertate
„Sub steagul falnic al lui Victor.

„Zilele noastre sbor cu grăbire
„Urmând a soartei taînice legî;
„Gloria țerii ș'a sa mărire
„*Eată coroana vîetîi întregî !* “

II.

SOLFÉRINO

Măreț e bradul munților
Ce 'n codri înverzește,
Și pe noianul mărilor
Ca uriaș plutește !

Mult falnic este vulturul
Cu aripă isbitoare,
Ce vîntul, norii spintecă
Și zboară către soare !

L'a lor mișcare repede
Tot omul, în uîmire,
Simțeste 'n a lui inimă
O tăinică pornire.

Dar că s'aprindă sufletul
Nimic nu e pe lume
Ca numele de *Patrie*
Ș'a *Libertății* nume !

Nimic nu 'nsuflă omului
 O mai sublimă fală
 Că mersul mindră-a cetelor
 La lupta triumfală !

Nimic sub bolta cerului
 Mai nobil la privire
 Ca floarea tinerimilor
 Pornită la oștire !

Pe fruntea ta energică
 Un tăinic foc străluce,
 Ș'a ei pășire-î sprintenă
 Ca gândul care-o duce.

Astfel la glasul gloriei,
 Un Bersallier de munte
 Mergea pentru Italia
 Să moară chiar în frunte,

Și 'n mijlocul resboaelor
 Strigă, luptând ca feară :
 „Coroana vieții, fraților,
 „E moartea pentru țeară !“

Ce vuet bubuește ? . . Ascultă ! tunul tună
În munți la Solferino, și văile resună !

Armatele dușmane s'aû întâlnit în zori,
Precum într'o furtună doi mari și negri nori

Lovire fulgerândă, grea, lungă și cumplită !
Pe mii de țevi! ese uciderea 'nmiită,

Și 'n rangurile rupte sbor glonții vijliind,
Și 'n ele baloneta străpunge zinghenind.

Cad trupuri peste trupuri grămadă, sângerate,
Și tot remân în urmă, ca spicuri sêcerate.

Dar alte șiruri nouă iaû rang în locul lor,
Și, tot scăzând. se 'ncruntă în aprigul omor !

Precum un lanț de valuri pe marea albăstrie,
Cavalerimea 'n lini! se 'ntinde pe câmpie

Și 'n pedestrimea deasă ce 'mproașcă foc fioros.
S'aruncă 'n sbor de moarte cu tropot sgomotos

Eată l'rancezii sprintenii și veseli în resboae !
Victoria de dinșii în veci nu se îndoae.

Eată colo, pe munte, voîniciii Bersalieri
Ce merg tot înainte ca vechii cavaleri !

Ei se 'ncleștează 'n luptă cū-a Nemților armată,
Strigând în foc : trăească Italia liberată !

Mulți varsă a lor sânge pe-al patriei altar,
Dar jertfa lor sublimă nu este în zadar !

Dușmanul se retrage invins ! . . și 'nvingătoare
Lucesc în Solferino stindarde tricolore !

III.

BERSALIERUL MURIND

Pe patul durerei un tânăr rănit
Își perde-al lui sânge.
Aproape de dînsul uu inger mîhnit
Veghează și plînge.

Oșteanul e palid ! El pare murind
L'a lămpii lumină,
Dar ochiu-î s'aprinde la inger privind
Și peptu-î suspină.

El mîna-î întinde c'un zimbet dușos,
Că-o slabă mișcare,
Și glasu-î de moarte, adînc, mîngăios
Îi zice 'n oftare :

O ! ființă dragălașă ! ai avut cuvînt a-mîi zice
Că pe lume nu-î nimică mai sublim și mai ferică

Decît sfînta ȳegătură, decăt sfînta înfrățire
Ce unește-amorul gingaș cu a ȳpatriei iubire !

Lasă lacrimile tale ca un limpede isvor
Să re'nvie-a mea putere în momentul când eă mor,

Ca să pot a-ți spune încă în accente omenești
Cât de mult tu ești iubită, cât de mult știți să iubești !

O simțire-atât de 'naltă precum e a ta simțire
Între îngerî și 'ntre oameni șterge orî ce osebite.

Ea-mî insuflă 'n oara morței dor aprins de nouă viață,
Să te vîd încoronată de Italia măreață !

O ! Lucie, o ! Madonă coborîtă pre pămînt !
Nobile ființi ca tine rare-aă fost și rare sînt,

Dar un suflet patriotic ca să știe-a se jertfi,
Precum știe al teă suflet, nici nu este, nici va fi !

Îți aduci aminte, spune, de Florența, de o noapte,
De o dulce serenadă, de-ale noastre blînde șoapte ?

Ah ! imi pare c'aud încă prețioasele-ți cuvinte
Jălind patria 'n sclăvie ! Spune-mi, îți aduci aminte?

Nu, nu plânge. O ! nu zice că 'n mormînt tu m'ai îm-
pîns,
Căci în inima mea jună focul sfînt tu l'ai aprins.

Tu m'ai pus pe mîndra cale de-a me face cu onor
Demn de patria-mi iubită, demn de scumpul tău amor !

Stăi, ascultă ! țeara 'ntreagă cânt' un vers de liber-
tate !

Ah ! o vie fericire me cuprinde, me străbate.

Vin' să 'ngenunchem, să zicem într'o vecinică unire
De credință, de sperare, de amor și de gândire :

„O ! cerească Provedință ! sfarmă cruda tiranie
„Ce Veneției regine pune lanțuri de robie,

„Și din Alpi cu frunte naltă până 'n mare-Adriatică
„Dă putere țerii mele care astăzi se ridică !“

Pe patul durerei oșteanul căzând
 Murî cū-o zimbire.
 Trista lui iubită remase gemînd,
 Fără de simțire.
 Adoăzi o cruce plecată de vînt
 Albă în câmpie.
 Sub ea doue trupuri zăcea în mormînt
 Pentru vecînicie !..
 Italia-î mamă ! de ai sei copii
 Își aduce-aminte ;
 Ea a 'ntins covoare țesute 'n florî vii
 Pe-a lor oseminte !

Milano. — 1859.

XII

LA POETII ROMÂNI

PE ALBUMUL PRINCESEI A. GHICA

Precum în vară dulci păserele
Sosesc voios,
Și pe un arbor cuprins de ele
Cântă frumos ;

Veniți aice cū-a voastre lire
Voi ce aveți
Pe frunte raze de nemurire,
O ! junī poeți !

Voî, care 'n focul ce ve străbate
Visaţi cu dor
Glorii, plăcere şi libertate
Şi dulce-amor !

Veniţi s'aduceţi o închinare
De nobilii fi
Celor ce ţeriî aû dat salvare
In vijeliî.

Cântaţi trecutul ce se mindreşte
De-aî sei eroi,
Ş'a căruî rază se respândeşte
Lin peste noi.

Cântaţi Unirea, fala străbună,
Cu glas sonor,
Căci poesia adânc resună
Intre popor !

Cântaţi, căci lumea trece, dispare,
Visele per,

Îns' a juniei dalbă cântare
Sboară la cer,

Ș'acolo merge de se unește
Cu sfintul cor
Ce în lumină cântă, slăvește
Pe Creator . . .

Când mâna morții rece s'apasă
Pe-al vîetei fir,
Dulce-î cântarea ce 'n inimă lasă
Un suvenir !

București. — 1860.

XLII
LACUL DE. COMO

S O N E T

PE ALBUMUL PRINCESEI C. CONACHI-VOGORIDI

In lacul de Como e unda senină
Ca cerul albastru ivit pîntre nori.
În gîluru-î se 'ntinde un raiu de grădină
Ce varsă pe maluri bucheturî de flori.

Frumoasele *villa*, zimbînd în lumină,
Se 'nșiră sub dealuri ca scumpe comori.
Și 'n umbra de arbori ce 'n apă se 'nclină
Trec barce ușoare cu junî călători.

Pe mal o copilă se primblă 'n recoare.
Un flutur de aur s'alintă la soare
Și cat'a se pune pe albul ei sin.

O, lac ! o, minune ! Ferice, ferice
De cine-și închide aripele-aice,
Ca fluturul vesel pe floarea de crin !

XLII

R O M A N Ț A

PE ALBUMUL D-NEI M. D.

Draga meu, a noastră viață
E ca pomul cu verdeață
Ce dă umbră, ce dă flori
Tinerilor călători.

Draga mea, amoru 'n viață
E ca dulcea cântăreață
Ce se 'ngână cū-al ei dor
Sus, în pomul roditor.

Draga mea, amor și viață
Sint a iernii rece gheață.
Omul merge la mormint,
Pomul cade pe pământ.

Dar cât le rămâne viață
Tot suspină cu dulceață
Suvenirul scump în om,
Păsărica dulce 'n pom.

XLIV
CRINUL

PE ALBUMUL D-REI A. CÂMPINEANU

Pe când steaua se oglindă
In isvorul tălnuit,
Crinul merge de colindă
Câmpul verde și 'nflorit,

Și în cupa lui adună
Lacrimi albe de pe flori
Ce cu razele din lună
Se sărută, dulci surori.

Ear când soarele s'aprinde
Pe al cerului altar,
Crinul vesel îi întinde
Cupa-î de mărgăritar.

Astfel tu, copilă dalbă,
Când în lume te ivești,
Culegi roșia dulce, albă,
De pe criniî sufletești ;

Și când cerul în lumină
Te deșteaptă despre zori,
A ta inimă-î închină
Virginalale-î comori !

București — 1860.

XLV

CHRISTOS A INVIAT

Christos Mântuitorul din morți a înviat
 Și fruntea-î ca un soare,
 Lucind peste popoare,
Fiorî de nemurire în lume-a 'mprăștiat.

Christos, Zeul credinței, eșit-a din mormint !
 Ș'a sa reînviere
 Ne-arată că nu pere
Dreptatea și credința și adevărul sfînt !

Christos e viu ! Ca dînsul, o ! voi ce suferiți
În lanțuri de robie,
Curînd la viață vie
Din umbra trist'a morții veți fi cu toți eșiți !

Polonie strivită sub aprigul picilor
A tiraniei crude,
Curagiū ! în cer s'aude
Un imn de re'nviere, un glas prevestitor.

Curagiū ! Deschizînd astăzi a vecîniciei porți,
Mîntuitorul vine,
Polonie, spre tine,
Să te ridice falnic cu dînsul dintre morți !

XLVI

ÎNȘIRĂ-TE-MĂRGĂRITE

—

LEGENDĂ

DEDICATĂ D-NEI ZOE CANTACUZIN.

—

Țrei copile de 'mpărat
Staū într'un măreț palat
Înșirând la scumpe salbe
De mărgăritare albe.
Ear o pasăre mălastră
Vine vesel la fereastră
Și, bătând din aripioare
Zice blând cuvîntătoare:

— „Bine, bine v'am găsit
„D'albe flori din răsărit !
— „Bine-ai venit de la raiu
„Păsărea cu dulce grai !
— „Eū sosesc cu primăvara,
„Ca să mă întorc cu vara ;
„Ș'acum viū pe-al vostru plaiū
„Aducēd luna lui Maiū,
„Luna cea de lăcrimioare
„Și de doruri iubitoare,
„Și o dalbă' de poveste
„Cum n'a fost și nu mai este !
— „Păsărică, spune, spune
„Cea poveste de minune,
„Că ți-om face noi trei salbe
„De mărgăritare albe. “

1.

„Înșiră-te-mărgărite
„Pe lungi fire aurite,
„Ca o horă luminoasă,
„Ca povestea mea duioasă:

Fost-a fost în lume-odată
Mândruliță, dulce fată,

Și la chip fermecătoare
De puteai căta la soare,
Ear la ochisorii săi
Și la față-I nu putéi!
Florile îi ziceau floare,
Stelele stea lucitoare,
Încât vecinic flori și stele
Se certaă noaptea 'ntre ele!

Eată 'n fapt de dimineată
(ă pe câmpul de verdeată
Copilița, cū-alte două,
Se primblă torcând prin rouă.
Una zice : „Am visat
„De-un fecior de împărat!
„Dac'ar fi acum să vie
„Să m'aleagă de soție,
„I-aș aduce eu în dar
„Un șolman de armăsar
„Care sboară, care sare
„Peste munți și peste mare
„Și încungîură pămîntul
„Mai ușor chîiar decât vîntul!“
Alta zice : „Sorioane!
„Eu i-aș țese 'n foc de soare
„O cămeșe 'n zece ițe
„Cu descânteci prin altițe,

„Ca să-l fie de noroc
„Și să-l apere de foc
„Și de patimă sufletești
„Și de boalele trupesti!“
Ea frumoasa copiliță
Zice ast-fel din guriță:
— „Eu l-aș face doi feciori,
„Doi de gemen frățiori
„Cu cosițele-aurite
„Și cu fețele 'nflorite
„De n'ar fi alții ca ei
„Drăgălași și frumușei,
„Căci ar fi strălucitori
„Ca doi ochi veselitori!“

— „De mi-l face-așa copil,
„Tu, mireasa mea să fii!
(Zice-atunce mîndrul Crai
Ce vină pe verde plai.)
„Tu să fii a mea mireasă,
„A mea dulce 'mpărăteasă!
„Tu, minune 'ncântătoare,
„Care ești ruptă din soare!“
Copilița 'n fericire
Stă pătrunsă de uimire.

Ochiî galeşî i se 'nchid,
 Degetele-î se deschid
 Fusu-î pică, firu-şî perde,
 Şi ea cade 'n earba verde.
 Eară craîul tinerel
 O lea 'n braţe uşurel
 Şi cu gingaşul odor
 Saltă pe-al său cal uşor.
 Calul falnic se 'ncordează,
 Sare, sboară şi nechează;
 El nechezul n'a sfîrşit,
 La palat c'a şi sosit !

Şapte zile-abea trecea,
 Mare nuntă se făcea
 Cu nuntaşi nenumăraţi,
 Cum se cade la 'mpăraţi
 De-aû mers vestea 'n depărtări
 Peste nouă ţeri şi mări !
 Fost-aû faţă Crai vestiţi
 Cu coroane 'mpodobiţi
 Şi vestite 'mpărătese
 Tot frumoase şi alese.
 Fost-aû încă la serbare
 Oaspeţi mari de spălmîntare,

Urieș: cu negre semne,
Sfarmă-peatră, Strimbă-lemne,
Zmei cu ochii săngeroși
Și vitejii Feți-frumoși !
Dar din toți nuntașii cine
Respândea mai vii lumine?
Dulce-a Craiului mireasă,
Tinera împărăteasă,
Care ochii fărmecă
De zîmbăla saă de jucă.
Blândul suflet al copilei
Lumină ca faptul zilei,
Ș'al ei joc părcă un sbor
De alb flutur sprinteilor.
Fost-am încă și eă față
La cea nuntă mult măreață,
Și de-atunci tot mă gândesc
C'am visat un vis ceresc !

II.

„Înșiră te-mărgărite
„Pe lungi fire aurite,
„Precum șirul din poveste,
„Că n'ainte mult mai este:

Trecù luna, trecù două,
Trecù cincî, trecură nouă.
Doamna născu doi feciori
Doi de gemen frățiori,
Cu cosițe poleite
Și cu fețe înflorite,
De păreau strălucitori
Ca doi ochi veselitori ! . .

Alei ! mândre sorioare !
Puteți voi a-mî spune oare
Ce-î mai bun în astă viață
Ca iubirea cu dulceață ?
Ce-î mai sfînt și mai alin
Ca mama cu prunc la sîn ?
Ce-î mai drag și mai plăcut
Ca pruncuțul nou născut ? . .

Mama Doamnă fericită,
Cu doi prunci împodobită,
Îi ținea dușos la sîn
Ca doi fluturi pe un crin,
Și din pletele-î cu soare
Le făcea invelitoare
Și pe brațe-î ca să-î culce,
Le făcea un leagăn dulce
Ea-î privea și zi și noapte,
Le grăia cu blânde șoapte,

Și, privindu-I se uimă! . .
Ea-I trezică și-I adormică,
I-adormică tot în cântări
Și-I trezică în sărutări.

Când eră pe adormire,
Le cântă cu 'ndușoare : —
„Nani, nani, copilași,
„Dragii mamii feciorași !
„Mama că v'a legăna,
„Cu vers dulce v'a 'ngăna,
„Ș'a rugă pe Dumnezeu
„Să vă primble 'n rațul seă,
„Să vedeți, unicii mei,
„Ceruri plini de curcubei,
„Ploi de raze și de stele
„Pe câmpii de viorele.
„Ș'oî rugă Domnul ceresc
„Să ajungeți cum doresc,
„Viteji mari și Feți-frumoși,
„Doi luceferi mângăloși.
„Lumea să ve îndrăgească,
„Dușmanii să se 'ngrozească,
„S'aveți parte și renume,
„Să vă meargă veesta 'n lume ! “

Când eră ear pe trezie,
 Le cântă în veselie :
 „Sculați, sculați, feți! mei,
 „Floricele dalbe !
 „C'aũ venit doi îngere!
 „În veșminte albe,
 „Îngere! colindători,
 „Floricele dalbe,
 „Noaptea pe la cântători
 „Când zorile-s albe,
 „Și v'aduc pe ariploare
 „Floricele dalbe,
 „Rouă sfintă 'nvietoare,
 „Și cunune albe ! “

Ale! ! mândre sorioare!
 Nic! că se află sub soare
 Fericire mai deplină,
 Viață dulce mai senină !
 Dar ades în lume trece
 Vint de moarte, fior rece,
 Și pe loc se vestejește
 Tot ce 'n lume ne zîmbește !
 Seninul se schimbă 'n nor!
 Viața 'n noapte fără zori,
 Veselia 'n aspre chinuri
 Și cântările 'n suspinuri !

Eată că 'ntr'o zi din Maiu
Mers-aū vestea păn' la raiu
De-acei gingași frățiorī,
A pămîntului comorī,
Și toți ingeriī în sbor
Aū venit, ascunși de-un nor,
Ca să vadă dacă sint
Frați de-aī lor pe-acest pămînt ?
„Dulci-s, Doamne, la privire !
„Ca un vis de fericire ! “
Abea zis-aū, și pe loc,
Ca un fulger viu de foc,
Crunt deochiul aū ajuns
Pe copii și ī-aū străpuns !
Copilașiī plâng în chin,
Scot gurița de la sîn,
Cătă 'n ochiī mameī lor,
Pleacă fruntea, cad și mor !

Vai de codrul care-și perde
Freamătul și frunza verde
Vai de inima pustie
Ce-aū rămas făr' de soție !
Dar amar, amar pe lume
De copiii fără mume,
Și de mamele cu dor
Care-și perd copiii lor !

III.

„Înșiră-te-mărgărite
„Pe lungi fire aurite
„Precum șirul din poveste
„Că 'nainte mult mai este:

Pe copiii îmbrățișați,
Într'un leagăn alb culcați,
Trista mamă l-a 'ngropat
Lângă ea, lângă palat,
La fereastra din grădină,
Sub o tufă de sulcină.
Ea din leagănul de flori
Resărit-a până 'n zori
Doi brazi gemeni de o samă.
Gingași ca un dor de mamă.
Ș'aă crescut. crescut-aă eară
De la zori și până 'n seară
Pân'aă dat să se lovească
De fereastra 'mpărâtească . . .

„Frățioare, frățioare,
„In lăuntru ce vezi oare?

- „Ved pe mama! . . Auzi, frate,
„Gemetele-î necurmăte?
— „Măiculița mea iubită,
„Cât de-amar e rătăcită!
— „Ochi-î sunt două isvoare
„Tot de lacrimî arzătoare!
— „Ah! privește cum ne cată
„Prin cea casă întristată!
— „Cum ne cheamă, cum ne plânge!
„Mânile cum și le frânge!
— „Mamă, mamă, draga noastră,
„Eată-ne ici la fereastră.
„Vin' cu dulce sărutat
„Și cu dulce dismerdat,
„Că de mult, amar de noi,
„Ne lipsești la amîndoi!“
Astfel brazil suspinau
Ș'a lor crengi le clătinau
Pe fereastră 'n sala mare...
Mama Doamnă viu tresare,
Vine-aleargă, stă, nu crede,
Vede brazil și nu-î vede.
Șterge iute ochiî săi:
— „Dragiî mei, drăguțiî mei!
„Voi sinteți, inima-mî zice,
„C'ați venit voi ear aice
„Lâng'a mamei dulce sin
„Sfûșiat de vecinic chin!

„Scumpii mamei frumoșei,
Copilași, iubiții mei !
„Frig v'ați fost în cel pământ,
„Pedepsi-l-ar Domnul sfânt !
„Ș'acum nu mai cată nime
„De a voastră frăgezime,
„Nici vă leagănă 'n cântări,
„Nici v'adoarme 'n sărutări ! “
— „Taci, măicuță cu durere,
„Că-ți aducem mîngăere.
„Nu jăli a noastră soartă.
„Cerul blând de grijă poartă
„Și la morți, și la cei vii,
„Și la flori. și la copii.
„Seara primăverei caldă
„Cu dulci lacrimi ne scaldă,
„Vîntul ne-adoarme ușor
„Cu suspin rîcoritor,
„Și steluța serii, mută,
„Cî-a ei raze ne sărută. “
— „Ce vorbiți de primăvară
„Și de stelo. și de seară?
„Nu vedeți cumplitii nori
„Cum sosesc fulgerători?
„N'auziți cum cerul tună
„Și pămîntul cum răsună?
„Vîntul suflă și vă 'ndoaie,
„Pe voi cade rece ploae . . .

„Dragii mei, gingașii mei !
Cum să-î apăr eu pe ei? . . .”

Beata mamă n'a sfârșit,
Cerul brazilă a trăsniț
Și sub ochii seî pe loc
Î-au aprins în mare foc !
La pământ brazilă cădea,ă,
Cu lung gemet ei ardeaă
Și spre Doamna ce-î vedeă
Crângile și le 'ntindeă.
Biata mamă despletită,
Spălmîntată, rătăcită,
Pe fereastră se plecă,
Vrînd în foc a s'aruncă.
Dar de-odată ochii seî
Aă zărit două scânteî
Printre flacări strălucînd,
În văzduh ușor sărînd,
Către stele tot suînd,
Ș'amîndouă printre ele
Prefăcîndu-se în stele.
Fața ei l'acea privire,
Străluc' de fericire,
Cum s'aprînde alba lună
Dup'o aprigă furtună !

Și cu grabă 'n veselie
Ese noaptea pe câmpie.
Ea se duse ațurind,¹
Tot pe sus la cer privind,
Cum se duce ne oprit
Dorul cel nemărginit !

IV.

„Inșiră-te-mărgărite
„Pe lungi flre aurite
„Ca dușoasa mea poveste, .
„Că 'nainte mult mai este :

Pe cea vale de mohor,
Lâng'un limpede isvor
Mama Doamnă stă culcată
Și cu dragoste tot cată
Când la cerul înstelat,
Unde dorul i-a sburat,
Când pe fața apei line,
Unde-a cerului lumine
Se prevăd, se oglindează
Și în taină scânteiază.
Biata mamă 'ncet suspină
Și cū-o floare de sulcină

Ea desmeardă 'ncetișor
Fața micului isvor.
Apoi stă, și tot privește,
Apa când se limpezește.
Care stele mai intel
Aă să lasă 'n fața ei?

Umbra nopții de pe vale
Se pătrunde de-a ei jale
Și ascultă în tăcere
Șopta-î plină de durere.
Mama stelele descântă
Și, plângând, tot astfel cântă :

„Câte stele sînt pe cer
„Până 'n ziuă toate per,
„Numai două-s stătătoare
„Păn' la răsărit de soare,
„Și îngână dorul meu . . .
„Cobori-le-ar Dumnezeu !

„Stelișoare, blânde stele,
„Ochișori inimei mele !

„Pre pământ voi v'ați închis
 „Și în ceruri v'ați deschis
 „Să priviți la dorul meu . . .
 „Cobori-v'ar Dumnezeu !

„Bine va fi vouă, bine,
 „In cel raiu cu vii lumine,
 „Dar nici raful nu e lin
 „Ca al mamei dulce sin !
 „Ah ! copii, la sinul meu
 „Cobori-v'ar Dumnezeu ! “

O ! minune ! sus în cer
 Două stele eată per !
 Și cu sborul de săgeată
 Prin văzduh, eată-le eată,
 Că vin iute spre câmpie,
 Lăsând urmă argintie,
 Pân' ce cad lângă isvor,
 Intr'un lung, mănos ogor,
 Și se fac din două stele
 Două mărgăritărele...

Cine 'n lume, cine poate
 Mările să le înnoate,
 Codrii vechi să mi-î pătrunză
 Ca să numere-a lor frunză ?

Cine poate-avea aflare
Câte valuri sînt pe mare,
Câte raze sînt în soare,
Cât parfum e într'o floare?
Numai dorul mamei poate
Să pătrundă 'n lume toate,
Ca să afle mîngăiere
La cumplita sa durere !

Astfel Doamna, ca 'ntr'un rîu,
Intră 'n lanul cel de grîu,
Și tot cată ne 'ncetat
Stelele care-aū picat.
Spic de spic ea îl culege,
Grâu 'n palme îl alege
Și-l sărută și-l desmeardă,
Copilașii să nu-și peardă!
Zi de vară până 'n seară
Ea din lan nu ese-afară.
Spicuește, spicuește,
De odihnă nici gîndește !

Ear cînd lanul s'aū sfîrșit,
Eată, Doamne ! c'aū găsit
Într'un spic frumos și mare
Doue micî mărgăritare !

Și de-atunci mama duioasă
În răpirea dragăstoasă
Tot înșiră, visătoare,
Prețioasele odoare
Și la sînu-î tot le strînge,
Apoi rîde, apoi plînge.
Le desșiră când și când
Și le 'nșiră ear cîntînd :

„Înșiră-te-mărgărite
„Pe lungi fire aurite,
„Precum lacrimile mele
„Pe lungi raze de la stele !

„Înșiră-te-mărgărite
„Pe lungi fire aurite,
„Ca și anii mei de jale
„Pe-a durerei tristă cale !

„Înșiră-te-mărgărite
„Pe lungi fire aurite,
„Pîn' ce dorul bîletei mume
„Va 'nceta de-a plînge 'n lume !“

-
Mircești.

N O T E

MĂRGĂRITĂRELE

Românii de peste Milcov numesc mărgăritărele albele fiice ale primăverii, care în Moldova poartă numele de lăcrimioare.

I. Deșteptarea României (Pag. 9).

Această poezie nu a fost publicată în ediția I-a a Doînelor, fiind-că volumul tipărit în Paris avea a trece prin Austria, pentru ca să intre în România.

III. Moțul și Secuțul. (Pag. 26).

Maghiarii numesc pre Românii de la munte *Moțul*, de pre moțul lor de pěr.

Știut este că în crâncena luptă dintre Români și Maghiari la 1848, aceștia din urmă au găsit peirea lor în munții sălbatici ai Ardealului. Un fapt interesant și care mă-a dat deea acestei compunerii este că, precum eroii lui Omir, atât Români cât și dușmanii lor, își adresaui desfide și amenințări înainte de a se încăera la luptă.

IX. Muntele de foc. (Pag. 50).

În munții Apenini, între Gîogo și Filigare, aproape de satul Petra Mala, există un fenomen vulcanic foarte curios de observat. Pe suprafața virfului unui deal numit **Munte de foc**, es din pămînt nenumărate limbî de foc, care ard neconținut, respîndind noaptea luminî fantastice pe stîncile și pădurile de pe împregiur. (Vezi în *Salba literară* articolul intitulat *Monte di fo*).

XII. Țahtul (Pag. 59)

Un soiî de vase plutitoare, micî, sprintene, elegante, și care serv pentru primblări pe mare

XIII. O noapte la Alhambra. (Pag. 62).

Alhambra: Palat de marmură zidit în stilul Maur cel mai minunat. El era saraiul Sultanilor Maurî cari au domnit la Grenada.

Fîlcă a lui Boabdil. (Pag. 63).

Cel de pe urmă Sultan Maur din Grenada.

Și 'n a Leilor jîntîndă. (Pag. 64).

Basin de marmură albă așezat pe 12 lei sculptați, și care se află în mijlocul unui salon mare descoperit și încongiurat de galerii cu coloane.

O duioasă blulbăulină. (Pag. 65).

Arabii numesc privighitoarca *Blulbăul*.

XIV. Seguidilă. (Pag. 68).

Unele cântice populare din Spania se numesc seguidile.

De la Siera Nevada

lanțul de munți ce se ridică aproape de Grenada

XV. El B'baa. (Pag. 70).

El R'baa însemnează în limba arabă cal cincar, în toată frumusețea și puterea sa.

La Allah, illa Allah

Adică nu este alt Dumnezeu decât Allah, și Mohamed este profetul său.

XVII. N. Bălcescu murind. (Pag. 75).

Mult jălitul N. Bălcescu, autorul a mai multor scrieri istorice de mare însemnătate, frate iubit a tuturor celor ce l-au cunoscut, s'a săvârșit din vîrstă la Palerma în 28 Noembrie 1852.

XX. Banul Mărăcină. (Pag. 85).

În timpul Regelui Franciei *Philippe de Valois*, strămoșul poetului frances *Ronsar* s'a dus din România la Paris, ca s'agăute Regelui în lupta sa cu Englezii. Remîind apoi în Franția și rudindu-se cu cele mai nobile familii, el și-a schimbat numele de Mărăcină în *Ronsar*, de la cuvîntul frances *ronce*, care însemnează mărăcină.

XII. Dragoș. (Pag 93).

După tradiția populară, Dragoș a venit din Ardeal și a poposit într-o vale numită **Câmpul lui Dragoș**, ce se găsește între Bacău și Peatra.

Asemene se pretinde că bourul Moldovei reprezintă capul unui Zimbru ucis de Dragoș la descălecarca lui în țeară, în secolul XIII. Bour însemnează *Boul Urus*.

XXVI. Visul lui Petru Bareaș. (Pag. 108).

Acest Domn a fost fiu bastard a lui Ștefan cel mare. Mama lui era văduva unui pescar; și însuși Petru era cunoscut sub numele de Majă, până a nu se sui pe tron.

XXXVII. La Palestro. (Pag. 145).

La crunta lovire de la Palestro Regele Victor Emanoil a făcut atâtea minuni de vitejie, că regimentul de Zuavi franceși i-a decretat rangul de *Caporal*. Se zice că Regele era mai mândru de acest titlu câștigat pe câmpul gloriei, decât de acel de Rege dobândit prin moștenire. Italienii numesc pe Victor Emanoil: *il Rè galantuomo* !

XLVI. Însiră-te-mărgărite. (Pag. 179).

Oaspeți mari de spăimîntare. (Pag 183).

Poveștile populare sînt pline de ființe fantastice, precum Urieși, Feți-Frumoși cari se luptă cu Zmei pentru fete de Împărați, Sfarmă-peatră ce macină stîncile, ca să turbure pîraele, Strîmbă-lemne care îndoac copacii codrilor... etc

CUPRINSUL

	<u>Pag</u>
Prefață	
I. Deșteptarea României	9
II. Sentinela Romană '	13
III. Moșul și Secușul	26
IV. Vis de poet	28
V. Biserica risipită	37
VI. Cânticul Margaretei	42
VII. Păsărica mării	43
VIII. Floarea Oceanului	48
IX. Muntele de foc	50
X. Hoșul și Domnița	50
XI. Ce gândești, o ! Margarită ?	57
XII. Iahtul	59
XIII. O noapte la Alhambra	62
XIV. Seguidilă	68
XV. El R'baa	70
XVI. Stelele'	73
XVII. N. Bălcescu, murind	75
XVIII. Anul 1855	78
XIX. Cântec și sărutări	81
XX. Banul Mărăcină	85

	<u>Pag.</u>
XXI. La Sevastopol	90
XXII. Dragoș	93
XXIII. I Maiu	99
XXIV. Adio	101
XXV. Cântice de lume	104
XXVI. Vîsul lui Petru Rareș	108
XVXII. Emmi	116
XXVIII. Moldova în 1857	120
XXIX. Noaptea Sfîntului Andrii	125
XXX. Dorul de mare	130
XXXI. Surorii mele	134
XXXII. Șteaua Țerii	136
XXXIII. Hora Unirii	130
XXXIV. Presimțire	142
XXXV. Pe albumul D-rei Ida Vigezzi-Buscala.	144
XXXVI. Pilotul	146
XXXVII. La Palestro	149
XXXVIII. La Magenta	152
XXXIX. Gondola trece	154
XL. Coroana vieții	156
XLI. La Poezii Români	168
XLII. Lacul de Como	171
XLIII. Romanță	173
XLIV. Crinul	175
XLV. Christos a înviat	177
XLVI. Însiră-te-mărgărite	179
Note	198

- 47 **Mich. Zamfirescu**, *Cântece și plângeri*
 48/49 **Gh. Adamescu**, *Modela de discursuri streine*
 50 **Pecaut și Baudé**, *Convorbiri despre artă I.*
 51 **A. Vlahuță**, *Din goana vieței, I.*
 52 **François Coppée**, *Prietene*, roman.
 53 **Vildenbruch**, *Două trandafiri.*
 54 **Bourde**, *Patriotul*
 55 **Radu D. Rosetti**, *Din inimă*
 56 **Pecaut și Baudé**, *Convorbiri despre artă. II*
 57 **A. Vlahuță**, *Din goana vieței, II.*
 58 **Caragiali**, *Schițe ușoare.*
 59 **A. Vlahuță**, *Din goana vieței III (ultimul)*
 60 **Abatele Prevost**, *Manon Lescaut*, roman.
 61 **D. R. Rosetti (Max)** *Trotuarul Bucureștiului.*
 62 **Tennyson**, *Enoch Arden*, poemă.
 63 **D. C. Ollănescu (Ascanio)** *Satire.*
 64 **Costin**, *Spre primăvară.*
 65/66 **Prevost**, *Manon Lescaut* vol. II și III.
 67/69 **Minunile universului** vol I, II și III.
 70 **P. Dulfu**, *Legenda Țiganilor.*
 71 **Const. Stăncescu**, *Ce este frumusețea.*
 72 **Buzoianu**, *Egiptu*
 73/74 **A. Vlahuță**, *Dan*, partea I.
 75 **A. Sihleanu**, *Armonii intime.*
 76/77 **A. Vlahuță**, *Dan*, partea II și ultima.
 78 **Augier & Sandeau**, *Ginerile lui Poirier.*
 79 **Anton Pann**, *Nastrat n Hoge.*
 80/84 **Filemon**, *Ciocoii vechi și noui*, roman.
 85 **Adamescu**, *Din biografii-e scriitorilor rom.*
 86 **Putlitz**, *Ce și povestește pădurea.*
 87 **C. T. Buzoianu**, *erberii-Hesperid-le.*
 88/89 **Dumas Al. (fiul)** *Denisa.*
 90 **H. Leca**, *Poeme.*
 91 **Gastineau**, *Geniile științei și industriei.*
 92 **Radu D. Rosetti**, *Sincere.*
 93/94 **A. Pann**, *Povestea lui Moș Albu.*
 95 **G. T. Buzoianu**, *Cártagena-Cyrena*
 96/97 **B. de St. Pierre**, *Paul și Virgira.*
 98 **Stavri**, *De demult.*
 99 **Petofi**, *Apostol.*
 100 **Andersen**, *Carte de chipuri fără chipuri.*
 101/102 **Cvid**, *Metamorfosele.*

- 103/104 **François Coppe**, *Poveste tristă*.
 105/106 * * *Mic vocabular militar român-frances-ruso-turc*.
 107 **Cicerone**, *Despre prieten e*.
 108 **Müller**, *Animalele celebre*.
 109 **R. D. Rosetti** (Max) *Teatru*, vol. II
 110 * * *Gloriele mușcei*
 111 **Th. M. Stoenescu**, *Poesii*.
 112/113 **Morand**, *Introd. la studiul științelor fizice*
 114 **Seneca**, *Linistea sufletească*.
 115 **D. Teleor**, *Alte schițe umoristice*.
 116/117 **A. Vlabuța**, *Iubire, poezii*.
 118 **Vasile Popp**, *Fleacuri*.
 119 **Carmen Sylva**, *Robia Peleşului*.
 120 **Rosetti R. D.** (Max) *Teatru* vol. I.
 121/122 **I. L. Caragiale** *Fragmente*.
 123 **Biografiile** *mamelor celebre*,
 124 **Lubbok**, *Intreb. intarea vieții*.
 125 **Pitaru Hristache**, *Povestea Mavroghen*.
 126/127 **Bălăcescu**, *Poesii*.
 128/137 **Hamangiu**, *Cotul civil* adnotat.
 138 **G. Madan**, *Suspine*.
 139/148 **Hamangiu**, *Procedura civilă*, adnotată.
 149/151 **Hamangiu**, *Legea jud. de pace*, adnotată.
 149/151 **Hamangiu**, *Legea autentică actelor* adnot.
 152/155 **Zalloni**, *Despre Fanarioți* (epuizat).
 156 **Dr. Urechia**, *Cronicile Doctorului*.
 157/158 **Ploetz-Leist**, *Mic vocabular francez-român*
 159 **Szablovsky**, *Chronologie, calendare*.
 160/161 **R. D. Rosetti** (Max) *Povești către săteni*.
 162/165 **Duiliu Zamfirescu**, *Viața la țară*.
 166/178 **Urechia**, *Dicționar francez-român*, ed. II.
 179 **Stavri Artur**, *Pe acelaș drum*, poezii.
 180/181 **Alecsandri**, *Ovidiū*, dramă în 5 acturi.
 182 **Alecsandri**, *Doine*, 1842—1852.
 183 **Alecsandri**, *Lăci im oare*.
 184 **Alecsandri**, *Suvenire*.
 185/186 **Alecsandri**, *Mărgăritărele*, 1852—1862
 187 **Alecsandri**, *Pasteluri*, 1862—1874

Notă. — A se citi catalogul complet al acestei Biblioteci în interiorul acestei coperte.